DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 16 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 126. SZÁM. 1929 JUNIUS 7. PÉNTEK.

16 FILLER

A középkor pestise nem volt veszélyesebb, mint Debrecenben a tuberkulózis, állapitja meg Láng tisztifőorvos

Rendkivül előtör Debrecenben a tuberkulózis és a rákbetegség. — A kanyarójárvány is változatlan erővel dühöng. — Dr Láng Sándor tisztifőorvos jelentése a közigazgatási bizottság előtt.

Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap dr **Hadházy** Zsigmond főispán elnöklete alatt tartotta rendes havi ülését, melyen dr **Láng** Sándor tisztifőorvos az alábbi sok részletében megdöbbentő jelentést terjesztett elő.

Azt mondja jelentésében többek között a főorvos, hogy **a középkor pestise nem volt veszélyesebb, s nem szedett több áldozatot, mint nálunk a tuberkulózis.** Mindjárt alátámasztja is ezt a megdöbbentő kijelentést az ellenmondást nem türő számadattal, mely szerint **a mult hónapban Debrecenben a halálozásoknak már csaknem 20 százalékánál a halál oka a tuberkulózis. — Igazán itt a tizenkettedik óra, hogy az összes illetékes tényezők összefogjanak eme borzalmas betegség meggátlására.**

Egyébként az alábbiakban adjuk a tiszti főorvos havi jelentését:

1929 év május havában a közegészségügynek a népmozgalmakra vonatkozó része az előző hónapival szemben javulást mutat. — Az összes élve születések száma 252-őt, az összes halálozások száma 207-et tett ki, szaporodás 45. — Ezzel a szaporodási arányszám a mult havi 3.81% promilléről 5.18% promillére emelkedett. Ezt a kedvező eredményt nem mondhatjuk el a közegészségügyről, a megbetegedések számát tekintve.

A kanyaró járvány változatlan erővel dühöng: 651 esetben jelentkezett, — ami 158-al több mint áprilisban.

Ereje azonban mintha veszitett volna éléből, mert **a mult hónapban 54 esetre, mig most 65 esetre jutott egy halálozás,** ami a halálozásnak 1.8%-ról 1.6%-ra való csökkenését jelenti.

A járvány a 8 hónapos kortól 8 és fél éves korig a zsufolt lakásokból szedte áldozatait; a 10 haláleset közül 6 az első életévben fordult elő.

A járvány a tanév végével megfog szünni, részint azért, mert a kanyaró terjesztője főleg az iskola; részint pedig

akkorára nem sok átvészeletlen gyermek lesz.

Májusban 740 fertőző megbetegedés jelentetett be, ami 167 esettel több mint április hónapban. Roncsoló toroklob volt 24, vörheny 6, kanyaró 651, szamárhurut 18, bárányhimlő 7, hasihagymáz 2, járványos fültőmirigylob 32. — Ezek közül a kanyarón kivül a roncsoló toroklob 13 esettel, a járványos fültőlob 28 esettel volt több az előző hónapinál. — A járvány miatt egy elemi iskolai osztályt s egy óvodát 10—10 napra be kellett zárni.

Nevezetesebb halálokok közül hevenyfertőző betegségben meghalt 16 egyén, ez 7.7%-a az összes halálozásnak, — gümőkórban 41 egyén, ez 19.8%-a az össz halálozásnak, — rákban 19 egyén, ez 9.1 %-a az össz halálozásnak, — görcsös betegségben 8, bélhurutban 3, erőszakos halállal 12, öngyilkosság volt 4.

Ezek a számok fenyegetően mutatják a tuberkulózis és rákbetegségek előretörését.

A nyilt gümős eseteknek elkülönitése égető problémává vált s méltóztassanak elképzelni, hogy a lehangoló érzéseknek mily skáláján kell nekem naponta átesnem, mikor alázatos megtört apák s anyák jönnek s könyörögnek, helyezném el 6—7 gyermekük közül a lázban vergődő tüdőbajosat, hogy legalább a többi meg ne kapja. Méltóztassék elhinni, hogy a középkor pestise nem volt veszélyesebb s nem szedett több áldozatot mint nálunk a tuberkulózis.

A Kerületi tisztiorvosok 345 járó s 131 fekvő beteget kezeltek. A Stefánia védőintézetek 1005 csecsemő és 775 gyermeket láttak el 2244 rendelésben.

A klinikákon meghalt 73 egyén, ebből vidéki 33 volt.

A mentők 72 esetben nyujtottak segélyt.

A szegényházban ápolás alatt volt 97 férfi, 66 nő, összesen 163, meghalt 2 férfi, klinikára került 2 férfi, eltávozott 3 férfi, 1 nő, ápolás alatt maradt 90 férfi s 65 nő, összesen 156.

A kerületi szülésznőknek 11 szegényszülésük volt.

A himlőoltások, iskolai vizsgálatok folyamatban vannak.

A vizvezeték vizében 48 órás ágár tenyészetben 12 nem patogén csira nőtt ki.

Beszélgetés Klebelsberg kultuszminiszterrel

Nekünk Budapesten kivül szükségünk van még pár nagy városra.

A vidéki városok országos szövetségének miskolci ülésezésére gróf **Klébelsberg** Kunó kultuszminiszter is odautazott és a második napon részt vett a konferencián.

A miniszternek természetesen tudomására jutott, hogy a dunántuli városok is csatlakoztak a szövetséghez és igy jelentőségében ez a mozgalom rendkivül sokat nyert, mert ezáltal alakult meg a dunáninneni szövetség helyett a Vidéki Városok Országos Szövetsége. Ez a körülmény óriási mértékben vitte előre a mozgalmat végső célja felé.

Éppen ezért fontosnak tartottuk, hogy megkérdezzük **Klébelsberg** kultuszminisztert, mit tart az uj alakulásról.

A kultuszminiszternek dr Vásáry István polgármester bejelentette, hogy a „Debreczen“ interjut óhajt tőle, — mire a miniszter a kongresszus üléstermében a zeneiskolai igazgató szobájába vonult, ahol aztán hosszasabban beszéltünk a szövetség ügyéről.

— Mi a véleménye kegyelmes uram, — hangzott az első kérdés — a vidéki városok szövetségéről, mit remél az uj alakulástól?

— A kérdés sokkal mélyebb, — mondotta válaszában a kultuszminiszter, — mint aminőnek első pillanatra látszik. Megoldásához egy kis alkotmánytan is kell.

— Ha elővesszünk egy elméleti politikai könyvet, mindenhol egybehangzóan azt a tanitást leljük, hogy a képviselő nem azt a kerületet képviseli, mely őt a parlamentbe felküldte, hanem az egész nemzetet. Ebből azután egyesek azt a következtetést is szeretik levonni, különösen a kényelmesebbek, — hogy voltaképen nincs is rendjén, ha a képviselő a saját vidéki vagy városi kerületének a dolgait különös buzgalommal igyekszik előmozditani. **De minden teoria ellenére, akiben egy kis politikai életösztön van, többé kevésbbé törődik városával vagy vidékével.** De gyakori az elszakadás az 5 évi pesti képviselősködés alatt a vidék egész gondolatvilágától és érdekkörétől. — A szerkesztőségek szobáiban, a parlament folyosóin, meg a pártkörök pipázóiban egész különös atmoszféra fejlődik ki, a mely igen gyakran, sajnos nem az alföldnek vagy dunántulnak friss levegője, amelynek a szinei mások mint a vidéki napfelkelte szinpompája. Ebben az atmoszférában hihetetlen gyorsan rákapnak az emberek a budapesties gondolkozásra és észre sem veszik azt a szakadást, mely politikai törekvéseik, követeléseik, állásfoglalásaik és a kerület eszmei és érzelmi világa között fenn áll. Persze e kerület 5 éven át nem tehet semmit, a képviselő korlátlan ura állásfoglalásainak, megszünt a követi utasitás korszaka, a képviselő ugy szaval és szavaz, ahogy akar.

— Persze ezzel szemben áll a kerületnek megint az a joga, hogy 5 évenként megcsinálja a mérleget, meg van-e a lelkiharmónia a képviselő és a kerület között és azután a képviselőválasztásnál ehezképest szavaz.

— Igazán távol áll tőlem — mondotta nyomatékosan a kultuszminiszter — minden pártpolitikai, vagy épen személyi célzás, különösen a debreceni viszonyokra, hanem egészen általánosságban beszélek. De annyi tény, hogy a vidéki városokban az az érzés fejlődött ki, hogy valahogy az a képviselet, amit az országgyülési képviselő nyujt, érdekei biztositására nem elég.

— Szükségét látták annak, hogy társuljanak, hogy megbeszélések és viták során az eszméket tisztázzák, amely tárgyalások folyamán nyilvánvalóvá vált, hogy minden városnak meg vannak ugyan a maga speciális kérdései, de ezeken felül van egy csomó olyan probléma és érdek, mely az összes dunáninneni városok, sőt most már az összes magyar vidéki városok között közösek.

— Ezeknek a közös érdekeknek tudata hozta létre ezt a sokat igérő szervezetet, akár csak a középkorban Németországban a „hamzát“. Akkor a fejedelmek és a nemesség tulkapásaival szemben szervezkedtek a városok; ma a trianoni nehézségek leküzdése a cél és ezentul az állam irányában szervezett fellépés és érdekeik kellő biztositása.

— *A kongresszuson is mondottam, hogy óvakodnunk kell az ellentétek keltésétől, egyfelől a főváros, másfelől a vidéki városok között.* Hangsulyoztam, hogy igenis szükségünk volt arra, hogy egy miliós várost fejlesszünk ki, mert csak egy ilyen nagy embertömegben és vagyon konglomerátumban van meg az előfeltétele annak, hogy a magyar nemzet körében legmagasabb foku kultura is kifejlődhessék.

— Ezért az államnak nagy áldozatokat kellett hoznia. De a milliós

Budapest készen van, sőt ha az elő városokat is hozzászámitjuk, *legalább egymillió háromszázezer ember az*, amit — ha nem is közigazgatási, de közgazdasági Budapestnek nevezhetünk.

— Most már a kiegyezés korának egyoldalu fővárosfejlesztési politikáját tovább folytatni és Budapestet az állami eszközöknek egyoldalu igénybevételével tovább, sőt bátran mondhatnám, tulfejleszteni, nagy politikai hiba lenne.

— *Nekünk Budapesten felül is igen nagy szükségünk van még egy pár nagy városra, vagyis olyan városra, melynek lakossága legalább százezer fő, bár ujabban igazi nagyvárosnak csak a 150—170.000 lakossal biró kommunitást kezdik tekinteni még a statisztikusok is.* Ma már teljesen lehetetlen lenne egy olyan városi politika, mely továbbra is a fővárosnak mintegy tálcán hozna minden közintézményt, a vidéki városoktól pedig a telken felül minden létesitményhez még nagy pénzbeli hozzájárulást is követel.

— Már csak az osztó igazság is ugy hozza magával, hogy fővárosunk és vidéki városainknak az állam egyenlő mértékkel mérjen, — sőt ezen tulmenőleg, a vidéki várost, mint gazdaságilag gyengébbet a „szociális igazság" nevében most már bizonyos előnyben részesitse.

— Ezek azok a mélyebb indokok, amelyekért különös örömmel fogadtam a dunáninneni városok tömörülését, amelyhez a kongresszus folyamán a dunántuli városok is csatlakoztak és *most már a magyar vidéki városoknak hatalmas „hamzája" előtt állunk,* — amelyhez én véleményézés végett oda fogok utalni minden kulturpolitikai kérdést, amely interurbanus jelentőséggel bir.

— Engedjem meg kegyelmes uram még egy kérdést: Nemrégiben irt vezércikkében azt méltóztatott mondani, hogy a régi polgármestereknek csak adminisztrálniok kellett, de a maiaknak már maguknak kell megteremteniök mindent, sok oldalnak kell lenniök. Mi a véleménye arról, van ilyen tipusu polgármester a mostaniak között?

— A jelenvolt polgármesterek legnagyobb része — válaszolta gróf Klebelsberg kultuszminiszter — közvetlen munkatársam, hiszen közös erővel létesitettünk és épitünk ezután is tovább. Barátság emberek között rendesen kétféleképen keletkezik, gyermekkorban, vagy munkaközben. Ez a barátság kötésnek két legnemesebb módja. A munkaközösség folytán fejlődött ki a dunáninneni városok polgármesterei és közöttem az a mély séges baráti viszony, amelyet a jövőben is gonddal és szeretettel igyekszem ápolni. *Különös munkatársam dr Vásáry István debreceni és Somogyi Szilveszter szegedi polgármester, akikkel két nagy magyar müvet: a Tisza István és a Ferenc József egyetemet épitjük.*

— Szerencséje ennek a két százezres magyar városnak, hogy olyan mértékü várospolitikusok állnak az élükön, mint *Vásáry* és *Somogyi* akik nemcsak magyar, hanem vidéki perspektivában is egészen különös értéket jelentenek.

— Méltóztassék nyilatkozni kegyelmes uram még arra a kérdésemre, milyen módon és mértékben kivánja támogatni a vidéki városok szövetségét?

— Maga a kongresszus annyira életképes elgondolás — hangzott a válasz, — hogy támogatást nem igényel. De jönnek majd a javaslatai és azt hiszem, hogy a kongresszus azt várja tőlem, hogy azokat a javaslatokat, melyeket megfelelő előkészités után hozzám eljuttatnak, nemcsak beható, hanem jóakaratu tárgyalás alá is vegyem, a megvalósithatókat az életbe átvigyem.

A beszélgetés már kissé hosszura is nyult, az idő sürgetett, az ülésteremben ezalatt egymásután peregtek az előadások, igy a kultuszminiszter visszament, hogy meghallgassa a hátralevő előadásokat.

(Székely Andor.)

Nézze meg „SOLINGENI" kerékpárjainkat dupla vastag küllőkkel.
Képviselet: ROSENBERG és HAMMER
DEBRECEN, Piac ucca 8. szám.
Leszállitott árak!

Diszdoktorrá avatják a debreceni egyetemen Baltazár püspököt és Balogh Jenő volt igazságügyminisztert

Budapest, junius 6. A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Balogh Jenő dr btt. ny. m. kir. igazságügyminisztert a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárát a magyar tudomány és közmüvelődés terén, közelebbről a debreceni Tisza István tudományegyetem támogatásában kifejtett nagy érdemei elismeréséül a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem a bölcsészettudományok tb. doktorává avassa és részére a tb. oklevelet kiszolgáltassa. — Megengedte továbbá, hogy *Baltazár Dezső drt. a tiszántuli ref. egyházkerület elnök püspökét közéleti tevékenységéért és különösen a debreceni Tisza István tudományegyetem fejlesztése terén szerzett kiváló érdemeiért a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem az államtudományok tb. doktorává avassa és részére a tb. doktori oklevelet kiszolgáltassa.*

Dr Erdőss Károlyt a kormányzó egyetemi tanárrá nevezte ki

Budapest, jun. 6. **A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Erdőss Károly dr, egyet. m. tanárt, a debreceni ref. lelkészképző intézet igazgatóját a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetemen az Uj szövetség irásmagyarázat és rokontudományi tanszékre egyet. ny. r. tanárrá kinevezte.**

Erdőss Józsefben rendkivül nagyképzettségü kiváló férfiuval gyarapszik a debreceni egyetem theologiai fakultásának tanári kara. Mint a ref. lelkészképző intézet igazgatója már eddig is számos tanujelét adta Erdőss Károly kiváló képességeinek, — a kinevezés tehát arra érdemes férfiut ért.

Kormányzói elismerés a nyugalomba vonuló dr Erdőss Józsefnek

Budapest, jun. 6. A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Erdőss József dr, a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem ny. r. tanárának nyugalomba vonulása alkalmából tanári és tudományos müködésével szerzett kiváló érdemeiért elismerését tudtul adják.

Baltazár Dezső püspök nem megy Amerikába

Ravasz püspök csütör tökön délben elindult.

Budapest, június 6. A magyar ref. egyház megbizta három tagját **Ravasz László,** dr. dunamelléki, **Antal Géza** dr. dunántúli püpököket, valamint **Kovács J. István** dunamelléki egyházkerületi főjegyzőt, hogy az egyetemes konvent delegátusaiként vegyenek részt a presbyteri világszövetség Bostonban összehivott konferenciáján, s azonkivül a magyar—amerikai egyház községeknek legyenek segitségére néhány elvi kérdés elitézésében. A 4-ik hivatalos reprezentáns **Boér Elek dr.** közigazgatási bíró, Amerikában csatlakozik Ravasz püspök társaságához. Viszont a delegáció vezetőjéül kijelölt **Baltazár Dezső dr. konventi és zsinati elnököt, családi okok akadályozzák meg abban, hogy kiutazzék.** Ravasz László dr. augusztus és szeptember hónapokban meglátogatja a nagyobb amerikai magyar gyülekezeteket s eleget tesz a nagyhirü lanchasteri Kollégium meghivásának, hogy ott elő adássorozatot tartson és csak novemberben tér haza. Ravasz püspök öthónapos amerikai útjára **csütörtökön délben indult el.**

RÁDIÓSOK!
A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-müsort.

Táviratok

BETHLEN ISTVÁNNÉ GRÓFNŐ ÉS VASS JÓZSEF BOLGÁR KITÜNTETÉST KAP.

Szófiából jelentik: A bolgár király hozzájárult ahhoz, hogy a bulgáriai földrengés áldozatainak segélyezésére alakult magyar bizottság valamennyi tagja kitüntetésben részesüljön, — **Bethlen Istvánné grófnőt, a bizottság elnökét, a nemzeti polgári érdemrend hölgykeresztjének I. osztályával, Vass József népjóléti minisztert pedig a jótékonyság előmozditására alapitott érdemrenddel tüntetik ki.**

OLASZ HADIREPÜLŐK SZTAMBULBAN.

Angora, június 6. (Török Távirati Iroda): Az olasz légi haderőraj 12.10 órakor Sztambulba érkezett.

Az olasz légi flottát Sztambul környékén a török légiflotta egységei fogadták, szirénajelzéssel és üdvözléssel. A vendégeket a Terápia parton a katonai és polgári hatóságok üdvözölték. Az olasz légiflottát 10 újságiró kiséri.

EGYELŐRE PIHEN A VEZUV.

A láva tovább forrong és a kráterben igen élénk robbanások vannak.

Nápoly, június 6. A Vesuv obszervatórium jelentése szerint a működő kráterből még igen élénk robbanások vannak. A robbanások, valamint a kráter falait bombázó hatalmas salakdarabok miatt a kráter tölcsérében folyó láva további forrásában van. A nagy salakdarabok a földre hullva megrepednek s lehullanak a lejtőn. Ez a vulkán működésének és a lávatömeg hőmérsékletének csökkenésére mutat. Az eddigi megfigyelések alapján remélhető, hogy a kitörés múlóban van. A vulkánok élete azonban annyira titokzatos, hogy e pillanatnyi helyzetben nem igen lehet biztosat jósolni.

A SEPSI-I PLÉBÁNOS HELYETT ÖLTÉK MEG RUSZNYÁKOT A BESTIÁLIS CIGÁNYOK.

Kassáról jelentik: A kassai cigányper mai tárgyalásán a Rusznyák-féle gyilkosság ügyét tárgyalták. Filke elmondta, hogy elősször a sepszi-i plébánost, majd egy kereskedőt akartak megölni, de végül Rusznyák személyében állapodtak meg, akitől 1400 koronát raboltak el. A többi vádlottak tagadták a gyilkosságot.

BUTOROK
JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE IS
DEBRECENI FAIPAR ÉS FAFORGALMI Rt.
KIRÁLY-UTCA 4. SZÁM.
(PONTOS CIMRE ÜGYELJÜNK)

Olcsó árban, jó minőségben Palffy vezet Kossuthra

Lovassy József családjának és a biztositótársaságnak harca a 37 ezer pengős életbiztositásért

A bíróság előzetes szemlét rendelt el, melynek keretében több tanut hallgattak ki a haláleset körülményeire nézve és felboncolták Lovassy József holttestét. — Az orvosszakértők nyolc nap alatt terjesztik be véleményüket.

A „Debreczen" tegnapi számában röviden már hirt adtunk Lovassy József ny. rendőrfelügyelő tragikus halálának érdekes epilógusáról, miszerint azok a biztositótársaságok, amelyeknél Lovassy József biztositva volt, azt akarják igazolni, hogy

az elhunyt öngyilkosságot követett el és eszerint nem jár neki a biztositási összeg.

Ilyenformán formális harc indult meg a család és a biztositótársaságok között, amelynek fejleményeiről tudósitónk a következőkben számol be:

Lovassy József ezelőtt pár évvel három biztositótársaságnál biztositttatta magát: az Első Magyar Általános Biztositó-társaságnál 16 ezer pengőre, az Első Általános Baleset és Kárpáti Biztositó-társaságnál 20.000 pengőre és a Pesti Hirlap főkiadóhivatala körében müködő Angol Elemi Biztositó-társaságnál 1000 pengőre. Valamenynyi biztositási kötvényben szerepelt az a kikötés, hogy a biztositás csak természetes vagy baleset folytán beállott halál esetén esedékes, **— tehát öngyilkosság fennforgása esetén nem.**

Ilyen előzmények után következett be Lovassy József tragikus halála, amelynek körülményeit egyelőre még titokzatos homály fedi. A rendőrség megállapitotta, hogy bünselekmény nem forog fenn és ezzel az ügyet a maga részéről lezártnak tekintette. Nem igy azonban a biztositótársaságok, amelyek a lapok ilyen szellemü tudósitásaiból itélve öngyilkosságot láttak fennforogni és **ezért sejteni lehetett, hogy mind a három biztositótársaság a biztositási összegek kifizetését megfogja tagadni.**

Épen ezért dr Debreczeni Barna ügyvéd, akit az árvaszék a kiskoru Lovassy Gitta ideiglenes gyámjául nevezett ki, kérvényt adott be a debreceni járásbirósághoz, a melyben hivatkozva a haláleset eddig még felderitetlen okára

kéri a bíróságot, hogy rendeljen el előzetes szemlét és ennek keretében mindenekelőtt az elhalt Lovassy József hullájának orvosszakértői megvizsgálását, és szükség esetén a hozzátartozóknak, különösen az elhalt nővérének: Lovassy Annának tanukénti kihallgatását foganatositsa.

Egyben kéri a gyám az előzetes szemle elrendeléséről a biztositótársaságokat sürgönyileg értesiteni.

Ez a kérvény junius 5-éről van keltezve és a járásbiróság még aznap meghozta végzését, amely szerint az előzetes bizonyitást elrendeli és ennek foganatositására junius 6-ik napjának reggel 8 óráját tüzi ki. Szakértőkül a biróság dr **Horváth Arthur** törvényszéki orvost és dr **Orsós** Ferenc egyetemi tanárt nevezte ki. — A végzést a biróság sürgősen közölte a biztositótársaságokkal is.

A debreceni járásbiróságon dr **Kathó** Zoltán titkár csütörtökön reggel megkezdte az előleges bizonyitás felvételét. A beidézett tanukon kivül megjelentek a biróságon dr Debreczeni Barna, mint Lovassy Gitta gyámja, továbbá dr Aczél Jenő, dr Leveles Imre és dr Kemény Géza ügyvédek, a biztositóintézetek képviseletében.

Elsőnek **Lovassy** Anna, az elhunyt nővére tett tanuvallomást. Az idős, gyászruhás hölgy előadása sokszor szakad félbe a fel feltörő zokogástól. Elmondja, hogy Lovassy József a mult héten Pestre vitte leányát és pár napig a fővárosban tartózkodott. Junius 2-án este érkezett haza, másnap egész nap otthon tartózkodott. Junius 4-én, a végzetes napon semmi változást sem lehetett rajta észrevenni. Mielőtt lement volna hivatalába, — ugy min máskor szokott — bejött hozzá elköszönni. Ekkor még nem volt rajta kabát. **Ezután bement a szobájába és nemsokára rá eldördült a revolver. Ő rögtön beszaladt a szobába, ahol már a földön feküdt bátyja. Egy szót sem tudott vele váltani, pár perc mulva meg is halt.**

Pásthy Ferenc rendőrfelügyelő szintén az első volt azok között, a kik a halálesetet felfedezték. Reggel 8 óra után ment el a Debreceni Első Takarék épülete előtt és ott nagy tömeget látott. Érdeklődött, hogy mi történt, és mikor megtudta a szomoru hirt, mint a család régi ismerőse nyomban felsietett a lakásba. **Lovassy Annát ekkor már zokogva találta bátyja holtteste mellett. Az asztalon fegyverek voltak, a hulla mellett a golyót is megtalálták.**

Ő rögtön megvizsgálta a revolvert és azt nem találta rendes állapotban, mert az félig széjjel volt szedve. A tölténytartó sem volt benne, igy véleménye szerint a haláltokozó golyó valószinüleg a csőben lehetett.

Igen érdekes vallomást tesz **Dobosi** Pál, a bank gépésze. Dobosi a kritikus nap reggelén kötelességéhez hiven jelentkezett Lovassy Józsefnél és megtette szokásos jelentését. Ekkor Lovassy megkérdezte, hogy társasága nem volt-e vadászni a napokban? Dobosi erre nemmel felelt, mire gazdája megbizást adott neki, hogy hozzon olajat, **mert ki akarja tisztitani a fegyvereit. Mikor visszajött, több fegyvert látott az asztalon, amelyeket Lovassy bizonyára tisztitás végett helyezett oda.** Ezután el is ment, s csak a haláleset hirére ment fel ujra. — Elmondta a tanu azt is, hogy

mivel a hullán csupa vér volt az ing, tehát a szakácsné segitségével lehuzták és eltüzelték.

Győry Sándor tanu tud arról, hogy Lovassy József mindig maga tisztogatta a fegyvereit és arról is tud, hogy

még 1922-ben tisztogatás közben elsült az egyik puskája és hajszálhijja volt, hogy szerencsétlenség nem történt.

Dr **Erdélyi** Pállal, Lovassy József kezelőorvosával azt akarta a család bizonyitani, hogy az elhunytnak gyakran volt idegrohama és ilyenkor nem tudott magáról. Lehetséges tehát, hogy a szerencsétlenség is egy ilyen periódusban következett be. Erdélyi dr tényleg igazolta, hogy **Lovassy József évekkel ezelőtt idegbajban szenvedett, de e betegsége az utóbbi időben javult. Többször előfordult, hogy eszméletlenül esett össze, ez legutoljára egy évvel ezelőtt történt meg vele.**

Ezzel a bizonyitás felvétele a járásbiróság előtt befejezést nyert. **— Azalatt az idő alatt, mig a tanukihallgatások a biróság előtt folytak, reggel 8 órakor dr Horváth Arthur törvényszéki orvos és dr Orsós Ferenc egyetemi tanár kiszálltak a katholikus temető kápolnájába, a holttest megszemlélésére.**

A hullaszemle azonban nem járt eredménnyel.

Nevezetesen a külsérelmi nyomok nem domboritották ki eléggé a golyó irányát. Egyedül az ingen lévő pörkölésből lehetett volna ebben a vonatkozásban valamilyen következtetést levonni, de az inget a gépész és a szakácsné elégették, s a hulla is meg volt már mosva.

Ezért az orvosszakértők utasitására a **hullát reggel 10 órakor kiszállitották a klinikai kórbonctani intézetbe, ahol dr Orsós Ferenc és dr Horváth Arthur orvosok megkezdték a holttest felboncolását.**

A biróság előtti tanu kihallgatások délután egy órakor fejeződtek be és **ekkor az ügyvédek és a biztositótársaságoknak Budapestről időközben leérkezett igazgatói kivonultak a kórbonctani intézetbe, ahol a boncolás még mindig folyt.**

A két orvos a boncolással délután fél 3-kor lett kész, tehát épen annyi idő volt még, hogy a holttestet visszaszállithatták a délután 4 órakor kezdődő temetésre.

Az orvosszakértők tegnap még nem nyilatkoztak a boncolás eredményéről. — Erre vonatkozólag nyolc napon belül szakértői véleményt fognak beterjeszteni a járás birósághoz. — Nyolc napon belül tehát eldől, hogy szerencsétlenség, vagy pedig öngyilkosság okozta-e Lovassy József halálát.

ATHLETIKAI CIKKEK:
u. m. discos, gerely, ugrórud, futó- és ugrócipők
tornaszerek stb. legjobb beszerzési forrása
Antalfy Gyula sportáruháza, Szent Anna-u. 10-12. Telefon 972

A Debreceni Egységespárt köréből

Bethlen miniszterelnök táviratai az Egységespárthoz. — A pártkörzetek tevékenysége.

Megirtuk, hogy a debreceni Egységespárt szombaton este a „Rózsabokor" vendéglőben nagyszabásu pártvacsorát rendezett, mely alkalomból dr. Hódy Béla inditványára a jelen volt, közel 700 párttag nevében gróf **Bethlen** István miniszterelnököt táviratilag üdvözölték.

A távirati üdvözlésre a tegnapi nap folyamán a miniszterelnöktől a következő szövegü távirat érkezett dr. Hódy Béla kerületi elnökhöz, dr. Hadházy Zsigmond főispán utján.

„Méltóságos dr. Hadházy Zsigmond főispán urnak.

Debrecen.

Második választókerülethez tartozó körzetek polgárságának társasvacsorájáról dr. Hódy Béla által hozzám intézett távirati üdvözlésért köszönetem tolmácsolását kérem.

Gróf Bethlen István,
m. kir. miniszterelnök."

Vasárnap pedig, — amint azt szintén megirtuk, — a Pártkör tartotta meg rendes évi közgyülését, mely közgyülésből dr. **Szentpéteri Kun** Béla elnök, a közgyülés óriási lelkesedése mellett üdvözölte szintén gr. **Bethlen** István miniszterelnököt, — törhetetlen ragaszkodásáról és szeretetéről biztositva. A közgyülésből nyomban expediált táviratra ma érkezett meg gróf Bethlen István miniszterelnök következő szövegü távirata:

„Méltóságos Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár urnak.

Debrecen.

A debreceni Egységespárt folyó évi rendes közgyüléséről hozzám intézett, jól eső üdvözlő táviratért fogadja Méltóságod és tolmácsolja, — kérem, — köszönetem nyilvánitását.

Gróf Bethlen István."

*

Gróf **Bethlen** István miniszterelnök táviratai az Egységespárt tagjai körében igen nagy lelkesedést váltottak ki, ugy, hogy a körzeti bizottságok is fokozottabb tevékenységhez láttak, melynek eredménye a pártéletben, különösen a tagok gyarapodása terén, valóban szembeszökő.

A legközelebbi napokban is a párt körzeti bizottságai közül az 5-ös számu körzet Csomor Gyula elnök vezetésével, ma este fél 8 órakor, a Schaff Gyula féle vendéglőben (Hadházi ut 10. alatt) tart igen fontos értekezletet.

A 7-es számu körzet Kertész Imre és Aszódi Márton elnöklete alatt a központi kistanácsteremben tartja 8-án este értekezletét.

A 10-es körzet folyó hó 11-én, kedden este 8 órakor, a Patonay féle vendéglőben (Hadházi utca 21) Megyeri Gábor elnöklésével ülésezik.

A halápi 16-os számu körzet még ebben a hónapban egy nagyszabásu népgyülés megtartását határozta el, ugyanekkor megnyozdult a 14. számu, Kadarcsi csárdánál levő körzet, mely egy hasonló nagyméretü szervezkedő gyülést óhajt tartani.

Az eddigi kitünően sikerült pártvacsorák pégdájára a 2-es, 7-es, 8-as, 9-es, 10-es és 12-es körzetek együttesen készitenek elő körzetközi, nagy pártvacsorát, melyre már is óriási érdeklődés nyilvánul meg nemcsak a tagok, de az érdeklődők köréből is.

A 11-es körzet a Nyulasi Rokkant Telepen, a 31-es körzet pedig a Homok kertben még e hónapban megrendezi pártvacsoráját, melyre vonatkozóan közelesen visszatérünk.

Klebelsberg kultuszminiszter a vidéki városok hivatásáról és fejlesztéséről

Mint Németországban, ugy nálunk is, a vidéki egyetemeknek speciális vonást kell adni. — Debrecenben a néprajzi tudományok fejleszthetők intenziven. — Befejeződött a városok kulturális kongresszusa.

Miskolc, junius 6. Tiz óra után néhány perccel érkezett meg **Klebelsberg Kunó** gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter, a dunáninneni városok kulturális kongresszrsára. A minisztert **Somogyi** Szilveszter, Szeged város polgármestere, a kongresszus elnöke üdvözölte. Ezenkivül üdvözölte a miniszter kiséretében megjelent Petry Pál, Kertész K. Róbert és Nagy Árpád államtatkárokat, majd megtartotta **„A városok kulturális fejlesztése és az állam“** cimü előadását, amelyben egy részt az állam erőteljesebb hozzájárulását és a kulturális intézmények decentralizációját kérte. Inditványát Gálffy Ignác ny. főigazgató hozzászólása után egyhangulag elfogadta a kongresszus.

Klebelsberg kultuszminiszter emelkedett ezután szólásra s ezeket mondotta :

— Sokat jártam ennek az országnak különféle városaiban s iparkodtam a vezetőkörökkel eszmét cserélve, elbeszélgetve, képet alkotni azoknak a fejlődéséről és szükségleteiről.

Sokat jártam Nagymagyarországon s azt láttam, hogy minden városnak specialitásaképpen valami nagy szerencsétlenséget emlegetnek.

Ebben van valami szimbolisztikája annak a szerencsétlenségnek, ami a nemzetet és a nemzetnek eme karakterisztikus részeit, a városokat érte. De mi nem akartuk, hogy ezek a szerencsétlenségek legyenek a városok karakterisztikus vonásai, a multból. Mi a jövőben akarunk fejlődést. Ez a mai viszonyok között mindenesetre igen nehéz.

A városok mostani vezetői hasonlithatatlanul nehezebb feladat előtt állanak, mint a kiegyezés korának idején. A pontos statisztikából meg tudnánk állapitani, hogy milyen hatalmas eszközökkel fejlesztették Pestet s mennyire elhanyagolták a vidéket.

Velem szemben már felmerült a panasz Pesten, hogy kevesebbet épittettem. Én épittettem, de csak Pest hozzájárulásával, mint a csillagvizsgáló, de hogyan álljak oda az én Szegedem, vagy bármely más város elé akkor, ha számottevő hozzájárulást követelek s Budapestnek mindent tálcán viszek oda. Akkor ezt a vidéki városok nem hozzájárulásnak, hanem hadisarcnak neveznék.

— Távol áll tőlem, mint magyar kultuszminisztertől, hogy a főváros ellen állást foglaljak, távol áll tőlem, mint politikustól, hogy a főváros és a vidék érdekeit egymással szembe akarnám állitani. Viszont nem szabad annak megtörténnie, hogy a nagy nemzeti egység harmoniájában ellentétek álljanak elő, mert kell, hogy az ország minden részével, igy a fővárossal is, igazságos arány szerint bánjunk.

Nagyrabecsült barátom, Szeged nagyérdemü polgármestere szólott a magasabb kulturintézmények decentralizációjáról. Mélyen tisztelt Uraim! Éppen most jövök Németországból, ahol alkalmam volt a porosz kultuszminiszter urral is behatóan eszmecserét folytatni. Ott minden egyetemnek valamilyen specialitást akarnak adni. Azt hiszem, nekünk magyaroknak is ezen az uton kell járni. Pl. a szegedi egyetemnek már megvan a természettudományi fakultása, tehát önként kinálkozik ott a természettudományok erőteljes fejlesztése.

Debrecen városában a néprajzi tudományok és általában a hungarisztika fejleszthető intenziven.

A pécsi egyetem pl. majdan intenziven foglalkozhat a modern nyelvek kultuszával. Igy tehát minden egyetemnek valamilyen sajátosságot adhatnánk. Az egyetemi politikának tovább fejlesztése lehetne a mozgalom, az ügy decentralizációjára. E kérdéshez, amely még főkérdés, érdemben hozzá nem szólhatok, mert nagy megfontolást és átgondolást igényel.

—Rámutatott az én nagyrabecsült barátom arra is, hogy a közép iskolák fenntartása tulságos terhet ró a városi kommunitásokra. Tökéletesen igaza van. Mihelyt az állam pénzügyi ereje megengedi, akkor rendezni kell mindent s rendezni is fogjuk azon az alapon, hogy az állami hozzájárulás arányba hozassék az iskolafenntartók teherbiró képességével.

— Befejezésül csak annyit, hogy sziklaszilárd meggyőződésem az, hogy

az egész Alföld problémája 80 százalékban városi problema is.

Ezért nemcsak mint kultuszember, hanem mint alföldi képviselő és városi képviselő, mind a három minőségemben annak a meggyőződésemnek adok kifejezést, hogy sikerülni fog a mi elgondolásunk és a török időkben az Alföldön esett nagy történelmi igazságtalanságot reparálni fogjuk.

Hosszantartó, lelkes éljenzéssel fogadták a kultuszminiszter beszédét, amely után **Petry** Pál államtitkár szólott hozzá a felvetett kulturproblémákhoz s a legteljesebb támogatását helyezte kilátásba az iskolán kivüli népmüvelés terén. A városokat arra kéri, hogy egyrészt a középiskolákat támogassák s szeretettel karolják fel.

Ezután dr. **Jeszenszky** Sándor miniszteri tanácsos tartotta meg „Modern városi problémák“ cimmel előadását. Majd **Darkó** Jenő dr., debreceni egyet. rektor terjesztette elő előadói jelentését, a **debreceni egyetemen szervezendő internátus ügyében.**

Ezután **Rákóczy** Imre dr., miniszteri osztálytanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály helyettes vezetője arról szólt, hogy a hazai közületek haladása nemcsak az ország alkotmányjogi, politikai és gazdasági átalakulásától függ, hanem a városok szellemi erejétől is.

Jellemezte a magyar sajtó politikai életnyilvánulásait és eszközeit.

Kitért a sajtószabadság kérdésére, majd foglalkozott az ujságirói rend erkölcsi felelősségének további kiépitésével, a vidéki hivatásos hirlapirók szociális helyzetének bizonytalanságával, a lapszerkesztés lelkületének átszervezésével, a sajtó támogatásával. Tárgyalta ezután a vidéki és fővárosi sajtó egymásra utaltságát, a teremtő gondolatok kicserélésében.

A kongresszus további folyamán **Móra** Ferenc szegedi muzeumigazgató arra kérte a kultuszminisztert, hogy az ásatásokon kivül szórványosan előkerülő régiségek megvédése érdekében készittessen szemléltető táblákat, amelyek a régiségek felismerésére szolgálnak.

Klebelsberg kultuszminiszter hangsulyozta, hogy a muzeumi törvény végrehajtásánál erre is fog gondolni.

Ezután **Tóth** Tamás, szolnoki polgármester a városok közötti képkiállitások jelentőségéről tartott előadást.

Dr. **Hankiss** János, debreceni egy. tanár, az iskolán kivüli népmüvelés nagyfoku jelentőségéről tartott előadást, majd **Miklós** Elemér az Orsz. Idegenforgalmi Tanács üdvözletét tolmácsolta s felajánlotta a tanács segitségét.

Dr. **Kuthi** Sándor, debreceni tb. főügyész

a városok nemzetközi kapcsolatának kiépitésére

vonatkozólag terjesztett elő javaslatot. Inditványozta, **hogy a szövetség** lépjen be tagul a **Népszövetség** szellemi osztályába.

Somogyi Szilveszter elnök bejelentette, hogy vit. leveldi Kozma Miklós, a MTI elnökigazgatója, Konstantinápolyból üdvözli a kongresszust. Hasonlóképpen táviratilag üdvözölte a kongresszust és Klebelsberg kultuszminisztert a borsodi ref. egyház közgyülése.

Az elnök felkérésére ezután Kuthi Sándor ügyvezető előterjesztette a tisztikar megválasztására vonatkozó javaslatot. A tisztikar névsorát holnapi számunkban közöljük.

Az elnök megköszönte a vendégek részvételét s a kongresszust bezárta.

Ezután a kongresszus tagjai Klebelsberg kultuszminiszterrel átvonultak a Városháza nagytermében rendezett

városközi képkiállitás megtekintésére.

A kiállitás megtekintése után a kultuszminisztert dr. Mikszáth Kálmán főispán látta vendégül ebéden. Utána a miniszter autón visszaindult Budapestere, a kongresszus résztvevői pedig Tapolca-fürdőre rándultak ki.

Debreceni festők sikere

A kultuszminiszter vásárol a képekből.

Tegnap délben gróf Klebelsberg Kunó dr., a városok kongresszusának ülése után megtekintette a vidéki városok festöinek képtárlatát. A miniszter a legtöbb időt a debreceni festők müvei előtt töltötte. A debreceni tárlatnál dr. Kuthi Sándor kalauzolta a minisztert, akinek bemutatta festőművészeinket: Toroczkay Osvaldot, Szabó Kálmánt, Dienes Jánost és Csürös Bélát.

A kiállitott képek közül a miniszternek különösen nagyon tetszett Toroczkaynak „Trianoni határ“ cimü hangulatos képe, Gáborjáni Szabó Kálmánnak tiszai képei, ezek közül is az incselkedést ábrázoló tiszai jelenete, továbbá Dienes Jánosnak „Öreg néni“-je és Csürös Bélának egyik tájképe. Nagy érdeklődéssel nézegette Holló László képeit és Király Jenőnek egy akvarelljét.

A miniszter kijelentette, hogy feltétlenül vásárolni fog ezekből a müvekből, még pedig ugy, hogy a festményeket a másik város muzeumának ajándékozza. Nyomban meg is kérte Kertész Róbert államtitkárt, hogy ezirányban tegyen neki előterjesztést.

Höchtl Margit játéka annyira megtetszett a kultuszminiszternek, hogy a müvésznőt a magyar zongorajátszás reprezentánsaként kiküldi Salzburgba

A városok kongresszusával kapcsolatban szerdán este a zenepalotában tartott zenei ünnepélyen hatalmas sikert aratott P. Nagy Zoltán „Adagio“ cimü müve, melyet Haydu István gordonkamüvész tökéletes müvészettel adott elő. Ugy Haydut, mint P. Nagy Zoltánt melegen ünnepelte a közönség.

Óriási sikere volt Höchtl Margit zongoramüvésznőnek. kinek bámulatos technikáju játéka annyira megtetszett a kultuszminiszternek, hogy az estély után gratulált Höchtl Margitnak, egyuttal kijelentette neki, hogy ki fogja küldeni Salzburgba, az „Ünnepi játékokra“, — a magyar zongorajátszás reprezentánsaként.

A miniszter ugyanakkor gratulált P. Nagy Zoltánnak is, a debreceni zeneiskola fejlettségéhez, melyről Meszlényi jelentéséből nyert tudomást.

Klebelsberg kultuszminiszter kifejezte teljes megelégedését a debreceni Zenekedvelők Köré-nek most már országosan elismert, mintaszerü müködése iránt.

Wüntscher Frigyes, a magyar távirati iroda ügyvezető igazgatója, Höchtl Margit zenei produkciójának hatása alatt a leghatározottabb formában kijelentette, hogy szivesen hajlandó egy debreceni zeneestélyt adni a rádióban. Ennek a müvészi összeállitására a Zenekedvelők Körét kérte fel.

A Népszövetség elé kerül a városok nemzetközi szervezelére vonatkozó terv

Tegnap délben a kongresszus ülésének befejezése után bármennyire sürgetett is az előre beállitott programm, Klébelsberg kultuszminiszter hosszabb beszélgetést folytatott dr. Kuthy Sándorral. A miniszter aziránt érdeklődött Kuthynál, hogy milyen szervei vannak a szövetségnek az évenként összeülő közgyülésen kivül? Örömmel értesült ez alkalommal arról, hogy a szövetségnek van egy állandó bizottsága, melynek elnöke éppen dr. Vásáry István polgármester és állandó igazgatója dr. Kuthy Sándor, mert a gyakran összeülő állandó bizottságtól várja a felvetett idekáknak a gyakorlati keresztül vitelét.

A miniszter ezután Kuthyval a népszövetséggel való kapcsolatról beszélt, rendkivül helyesnek és okosnak találta, hogy **a városok nemzetközi kultúrális szervezetre való tervezetet francia nyelven elkészitik és arra kérik Kuthyt, hogy ezt küldje el majd neki. Kijelentette a miniszter, gondoskodni fog arról, hogy a Népszövetség illetékes bizottságai ezzel a dologgal behatóan foglalkozzanak, sőt arra is hajlandó, amint azt dr. Kuthy javasolta, hogy Budapesten egy nemzetközi városi kultúrális intézetet létesitsen a Népszövetség egyik bizottságaként.**

Felhivás

a debreceni háztulajdonosokhoz.

Folyó hó 9-én délután fél 4 órakor a Városháza nagy tanácstermében tartandó nagy és fontos értekezleten saját érdekében okvetlen jelenjen meg mindenki.

Az összes háztulajdonosok megbizásából:

Biró Sándor.

Bámulatos hatású arcszépitő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — — — — 1 P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P

Kapható:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszertárában Debrecen, a Szinház mellett.

A kormány a tiszántuli fagykárok miatti munkanélküliség ellensulyozására két és félmillió pengő összegü vizszabályozási munkát indit meg

Mayer miniszter kijelentette, hogy az országot terméskörzetekre osztják és a buzát márkázzák. A képviselőház csütörtöki ülése.

Budapest, junius 6. A képviselőház csütörtöki ülésén folytatták a földmivelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

Máyer János földmivelésügyi miniszter megállapitotta, hogy a tárca dotálás az utóbbi hat évben 50 százalékos emelkedést mutat fel. Beruházás cimen ebben az évben 59 millió áll rendelkezésre, amely jóval meghaladja a tárca költségvetésének egész összegét. A tárca keretében nagyarányu akció folyik a nemesitett vetőmagvak, a mütrágya, az erdősités, a talajjavitás, a komló, rizs, lentermelés stb. fejletszése terén. Ezeket az akciókat mind külön-külön program alapján hajtják végre. Számos talajvizsgáló obszervatóriumot kiván felállitani, különösen abból a célból, hogy a kisgazdák számára tudományosan állapitsák meg a talaj minőségét, hogy tudják, milyen vetemények termelhetők legelőnyösebben.

Az országot terméskörzetekre osztják s a buzát márkázzák. A márkázás az egyes krzetek neve alatt történik, még pedig ugy, hogy a legjobbnak talált buzaminőség kapja az illető körzet tiszavideki, bácskai stb. márkáját.

Rámutatott ezután azokra a nagy eredményekre, amelyeket a szikestalajok megjavitása terén ért el. A mezőgazdasági kultura fejlesztését célozza az az intézkedése is hogy folytatni kivánja a téli gazdasági szaktanfolyamokat. (Helyeslés.)

A mezőgazdasági válságról szólva megjegyezte a miniszter, hogy az európai piacok helyzete, a magas kamatok, az amerikai verseny mind olyan kérdések amelyeknek megváltoztatását nem lehet a kormánytól követelni.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy ölbetett kézzel varja a gazdasági csőd bekövetkezését.

A kormány csökkenteni kivánja a válság hatásait legalább is addig, amig a józanabb gazdasági felfogás uralomra jut a világon. Ebből a célból állitotta fel a miniszterium keretében az export intézetet, amely dijtalanul áll a gazdák, különösen pedig a kis exportőrök rendelkezésére.

Ezután a miniszter részletesen reflektált a vitában elhangzottakra, majd igy folytatta:

Szilágyi Lajos szóvátette a Mezőssy-féle támadást. (Éljen a miniszter felkiáltások.)

Ami ezt a támadást illeti, én napirendre tértem már felette,

de hálás köszönetet kell mondanom Szilágyi Lajosnak és Schandl Károlynak, hogy a vezetésem alatt álló miniszterium tisztikarát a támadásokkal szemben megvédték. Lehetetlen dolog az, hogy az az ember, aki dolgozott a miniszteriumban, igy minősitse a tisztviselőkart. Én nem is tudom mire vélni ezt a támadást. A miniszterium tisztviselőkara a köteles szolgálaton kivül is a legmesszebmenő önzetlenséggel müködött közre az ország mezőgazdasági kulturájának fejlesztésében és nem érdemli meg azt, hogy bárki részéről is ilyen támadásban részesitsék. — (Taps.)

Megemlitette még a miniszter, hogy

a fagykárosult gazdák támogatásának ügyét a pénzügyminiszterrel egyetértésben a közeljövőben közmegnyugvással fogják elintézni.

Végül elismerését fejezte ki a gazdaközönségnek, hogy a fagykárok ellenére is önfeláldozó munkával lehetővé tette, hogy a kipusztult területek ne maradjanak bevetetlenül. (Éljenzés és taps.)

Ezután áttértek a részletes tárgyalásra, amelynek során az egyes cimeknél történt felszólalásokra Máyer földmivelésügyi miniszter adta meg a részletes választ.

Csontos Imre sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy egy volt miniszter a mai sulyos viszonyok között megtámadta azt a földmivelésügyi minisztert, aki minden erejét megfeszíti, hogy az ország mezőgazdasági kulturáját elősegitse s

a leghatározottabban visszautasitotta Mezőssy Béla támadásait, amely végeredményben az ország minden kisgazdáját sérti.

Mayer földmivelésügyi miniszter a buzaspekulációval kapcsolatban kijelentette,

vizsgálat folyik abban a tekintetben, nem követtek-e el egyesek bünös manipulációt a gabonatőzsdén az utóbbi időben.

Többször akció indult meg, hogy az agrárállamokat Európában agrárszövetségbe tömöritsék, ezek a kisérletek azonban nem sikerültek. Ilyen agrárszövetséget az ipari államok ellen ugylátszik, ezidőszerint nem lehet megvalósitani, de ha a buza árával hasonló dolgok történnek, mint legutóbb,, ugy bizonyára gondolkozóba ejti Európát, hogy hogyan lehetne ellenszerről gondoskodni.

Minthogy a tanácskozási idő letelt, az elnök a részletes vitát bezárta. (Zaj a szociálistáknál.)

Szavazás előtt az elnök a földmivelésügyi miniszternek adta meg a szót, aki végezetül kijelentette, hogy

a tiszántuli fagykárok miatt növekvő munkanélküliség ellensulyozására két és félmillió pengő összegü vizszabályozási munkálatot indit meg.

A nehézségeket csak fokonként lehet leküzdeni. (Éljenzés.)

Az Ház ezután a földmivelésügyi tárca költségvetését részletei ben is elfogadta. Holnap a hadügyi költségvetést tárgyalják. Az ülés negyed hétkor ért véget.

Madridban összeült a Népszövetség -- első tárgy a kisebbségi kérdés

Bethlen miniszterelnök megérkezett Madridba.

Madrid, junius 6. Gróf Bethlen István miniszterelnök tegnap este fél 9 órakor Madridba érkezett. A spanyol határon báró de Las Torres üdvözölte a spanyol kormány nevében.

Ugyanabban a vonatban utazott Briand és Zaleski, valamint több más politikai személyiség is.

A miniszterelnök kiséretében vannak Gajzágó László rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, Hevesy Pál miniszterrezidens és Rothkugel István követségi titkár. Madridba való megérkezésekor Matuska Péter madridi magyar követ és Végh Miklós követségi titkár fogadták Bethlen István gófot.

A külföldi vendégek az udvari váróterembe mentek, ahol Primo de Rivera miniszterelnök és Palacios, a külügyi hivatal vezetője fogadták őket.

Innen a magyar delegáció a Palace-szállóban levő szállására hajtatott.

Madrid, junius 6. A legelterjedtebb spanyol napilap, az ABC mai számának cimlapján közli a madridi pályaudvaron tegnap este lefolyt politikai fogadtatás fényképét amelyen Primo de Rivara, Briand francia külügyminiszter s Bethlen miniszterelnök között foglal helyet. A lap vezetőhelyen intervjukat közöl. Az intervjuban Bethlen István gróf a kisebbségi kérdésről kijelentette: Magyarországnak érdeke az, hogy a kisebbségek védelme élő valósággá váljék és necsak fikció maradjon. A miniszterelnök felsorolja Magyarország kisebbségi memorandunak főbb pontjait, elsősorban a kisebbségek jogát abban a tekintetben, hogy a bepanaszolt kormányok válaszára viszontválaszt adhassanak, továbbá azt, hogy a kérvényező kisebbség tudomást szerezzen panaszainak elintézetlenségéről és az ügynek nagyobb nyilvánosságot adjanak, végül pedig, hogy a népszövetség kebelében alakitsanak független szakértőkből állandó kisebbségi bizottságot.

A kisebbségi kérdésekben érdekelt államok közül Magyarország, Görögország, Jugoszlávia és Csehország vannak képviselve Madridban Primo de Rivera felhivást intéz a madridi hatóságokhoz és a lakosághoz, bizonyitsák be a világ szine előtt a közmondásos vendégszeretetet és tekintsék a népszövetségi tanács tagjait kedves vendégeiknek.

Madrid, junius 6. A tanács mai megnyitó ülésén élénk szimpátia nyilatkozatok hangzottak el a tanács kebeléből kilépő Chamberlain angol külügyminiszter mellett. A madridi angol nagykövet felolvasta

Chamberlainnak a népszövetséghez intézett bucsulevelét, amelyben sajnálkozásának ad kifejezést, hogy nem müködhet többé tanácskollégáival.

Madrid, junius 6. Havas: A népszövetségi tanácsülésen Adacti, a kisebbségi ügy előadója a tanács emlékezetébe idézte, hogy milyen körülmények közöt bizták meg őt, valamint angol és spanyol kollégáit

a kisebbségi kérdésben való jelentés elkészitésével.

Ezután az előadó ismertette a hármas bizottság munkájának történetét és kifejtette, hogy milyen szellemben szövegezte meg a jelen tést. Felolvasták a hármas bizottság jelentését, amely egy 30 oldalra terjedő okmány s minden oldalról megvitatja a kisebbségi kérdést.

A jelentéssel kapcsolatban vita nem volt s valószinü, hogy az csak holnap következik be.

Lehetséges, hogy egy-két bizottsági tag a jelentés feletti vitát Chamberlain távollétére való tekintettel el akarja halasztani, de csaknem egyhangu az a vélemény, hogy a vita elhalasztása több hátránnyal, mint előnnyel jár.

A „Debreczen" ankétja a lakáskérdésről

A háztulajdonosok most ujra inditványozzák a lakások felszabaditását azzal érvelve, hogy igen sok lakás áll üresen. A kiindulási szempont azonban nem helyes, mert hiszen ezek a lakások nem azért állanak üresen, mert sok a lakás Debrecenben, hanem mert megfizethetetlen a lakbérük. Debrecenben igen sok a munkáscsalád és ezeknek óriási százaléka nedves és egészségtelen pincelakásokban, kamrákban lakik, mert nem képes megfizetni a magas házbért.

A tisztviselők a lakbérükre ráfizetnek, a kereskedők egymásután jelentenek be fizetésképtelenséget, az ipari munka pang, honnan fizessék tehát a lakók a magasabb lakbért? Nem áll az a megállapitás sem, hogy munkás 3 nap alatt megkeresi az egyhónapi lakbérét. Feltéve, de meg nem engedve, hogy munka idején a munkás ezt megkeresi, de mit csináljon a munkás akkor, amikor vége a szezonnak és nem kap munkát? Lakni pedig akkor is csak kell valahol!

A lakások felszabadításának ideje még nem érkezett el. Ha ez bekövetkezne, ugy a lakosság háromnegyed része az uccára kerülne. Hová fordulnának ebben az esetben a munkanélküliekről, nem is beszélve a nyugdijas tisztviselők, a hadiárvák, a hadiözvegyek, a hadiözvegyek, a hadiözvegyek

A fagykárok és adókedvezmények kérdése az egységespárt előtt

A párt tagjai elhatározták, hogy augusztusi illetményeikből 10 pengőt a revíziós liga céljaira adnak.

Budapestről jelentik: Az Egységespárt tegnap este **Pesthy** Pal elnöklésével értekezletet tartott.

Jánossy Gábor napirend előtt azzal a kéréssel járult a párt tagjaihoz, hogy most, amikor minden magyar csatlakozik a revíziós ligához, amely a magyar igazságot társadalmi uton kivánja diadalra segiteni, **a párt a maga egészében példaadással ajánljon fel bizonyos összeget erre a szent célra.**

Az értekezlet egyhangu lelkesedéssel fogadta el Jánossy Gábor inditványát s elhatározta, hogy a **párt tagjai augusztusi illetményeikből fejenként 10 pengőt a revíziós liga céljaira juttatnak.**

Erdélyi Aladár: Hivatkozással arra, hogy néhány hirlapi cikk a zárszámadások egyes tételét helytelen beállitásban szerepeltette, arra kéri a kormányt, adjon módot arra, hogy a zárszámadásokkal a pártértekezlet keretében foglalkozhassanak.

Wekerle pénzügyminiszter kijelentette, hogy semmi ellenvetése nincs a kivánsággal szemben. A zárszámadásokat már beterjesztették, sőt szét is osztották.

Vass József h. miniszterelnök nem lát semmi nehézséget abban, hogy Erdélyi inditványát elfogadják, nem volna azonban célravezető, ha a zárszámadások óriási anyagát minden válogatás nélkül tárgyalná az értekezlet, mert nem lehet azt kivánni a kormány tagjaitól, hogy az elavult esztendők minden egyes tételére emlékezzenek, — éppen azért helyes volna, ha a párt tagjai előzetesen bejelentenék, hogy melyek azok a tételek, amelyekről felvilágositást kivánnak.

Az értekezlet elfogadta Erdélyi Aladár inditványát olyan értelemben, hogy mindenki, aki felvilágositást kiván, előzetesen bejelenti ezt a párt elnökségének s a kérdéses tételt is megjelöli.

Temesváry Imre kérdezte a pénzügyminisztert, hogy vajjon a fagykár sujtotta vidékeken rendel-e el ujabb fagykárfelvételt, vagy felülvizsgáltatja a már bejelentett károkat. **Adótörvényeink ugyanis csak abban az esetben adhatnak adókedvezményt, ha azok a területek, amelyeket a téli fagy kipusztitott, nem voltak olyan maggal bevethetők, a melyek még termést hozhattak volna.**

Wekerle Sándor pénzügyminiszter rámutatott arra, hogy ebben az az irányadó, hogy a pótvetéssel még lehetett segiteni a bajon, **akkor azt vizsgáltatják, vajjon a vetés eredményes volt-e, vagy sem.** A károsultak közül lehet, hogy azok jártak jól, akik kiszántottak s ujból vetettek, mert hiszen jó termés is lehet s valószinü, hogy akkor nem is kérnek adóelengedést. **A bejelentéseket a pénzügyigazgatóságok evidenciákban tartják.** A kormány most foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a segélynyujtás milyen formában történjék. — Arról kell gondoskodni, hogy idejében vetőmag álljon a gazdák rendelkezésére, még pedig ne uzsora-áron. A fagykár azonban nem lehet alkalom arra, hogy olyan követeléseket is támasszanak az állammal szemben, amelyek nem ezzel a károsodással függnek össze s indokolatlan kedvezményeket jelentenének. A károsodottabb vidékeken az adóbehajtások egyelőre szünetelnek.

Herczegh Béla azt kéri, hogy ne készpénzsegélyt nyujtsanak, hanem természetben juttassanak vetőmagot a gazdáknak.

Máyer János földmüvelésügyi miniszter kijelentette, hogy természetben nem juttathat vetőmagot a gazdáknak, a célszerüség szempontjából sem, de gyorsabban és rendszeresebben is tudják a megyék administrálni a vetőmag-segélyt, mintha ez központositva történnék.

Pesthy Pál elnök bejelentette ezután, hogy ma van 10 éves évfordulója annak, hogy a kormányzó, — **mint hadügyminiszter, — a szegedi kormány tagja lett.** A párt hálával, köszönettel és elismeréssel kell, hogy megemlékezzék az elmult tiz esztendőről s ezért kéri a párt tagjait, hatalmazzák fel őt arra, hogy ez alkalomból a párt hódolatát és ragaszkodását tolmácsolhassa az államfőnek, mindazért, mit a kormányzó eddig az ország talpraállitásáért tett. Jövő munkásságára is Isten áldását kéri.

A kormánypárt tagjai állva hallgatták végig az elnök szavait és lelkesen ünnepelték a kormányzót, — majd felhatalmazták az elnököt arra, hogy a párt hódolatát és tiszteletét az államfőnek tolmácsolják.

Délelőtt megakadt az optánsügy tárgyalása, de délután mégis folytatták

Budapest, junius 6. Bécsből Oavila követ, román megbizott olyan tartalmu sürgönyt küldött Bukarestbe, amelyből látszik, hogy a bécsi optáns tárgyalások valószinüleg megakadnak. Román politikai körökben azt hiszik, hogy az optánskérdést a Népszövetség őszi ülésszakán ujra napirendre tüzik.

Budapest, junius 6. Bécsben magyar részről kijelentették, hogy azokból a hirekből, hogy az optánsperből kifolyólag Magyarország fokozta volna követelését, egy szó sem igaz. Magyar részről a most folytatott tárgyalások során semmiféle ujabb követeléssel nem állottak elő.

Magyarország egyetlen fillérrel sem követel többet, mint amennyit eddig követelt s amely követelésekről a román kormánynak már hónapok óta tudomása van.

A tárgyalások megszakadásának semmi esetre sem a magyar tárgyaló felek magatartása lesz az oka.

Bécs, junius 6. A magyar-román optánsügyi tárgyalásokat ma délután 5 órától 7-ig folytatták a román delegáció vezetőjének a Bristol-szállóban levő lakásán. A legközelebbi értekezletet holnap délután tartják a Sacher-szállóban a magyar delegáció vezetőjének szállásán.

Benes képmutató nyilatkozata a lengyel külügyminiszter budapesti látogatásáról, a magyar leventék letartóztatásáról és a kisebbségi kérdésről

Prága, jun. 6. (Cseh Távirati Iroda.) Dr **Benes** külügyminiszter a szenátus külügyi bizottságában felmerült kérdésekre adott válaszában foglalkozott Zaleski lengyel külügyminiszter budapesti látogatásával s az ahoz füzött kombinációkkal. Kijelentette, hogy egy olasz-magyar-lengyel s talán román blokk csupán olyan emberek fejében létezhetik, akik azt hiszik, hogy a levegőben is lehet politikát folytatni. Zaleski eljárása Csehszlovákiával s a kisantanttal szemben minden tekintetben lojális és korrekt volt. Épen egy magyar ujságirónak Budapesten a békeszerződésekről, továbbá Lengyelország nak a kisantanthoz való viszonyáról tett nyilatkozata ezt teljesen megerősiti. A néhány magyar politikus irredentisztikus megnyilatkozásával kapcsolatos kérdésre dr Benes kijelentette, hogy ilyen tüntetésekre ügyelni kell és ha bizonyos mértéket tulhaladnak, közbe is kell lépni. Ebben az ügyben már is történt megfelelő diplomáciai lépés.

Walkó magyar külügyminiszternek a magyar állampolgárok csehszlovákiai letartóztatásával kapcsolatban tett nyilatkozatára füződő kérdésre válaszolva kijelentette Benes, hogy ezidőszerint több vitás kérdés van és hogy e latartóztatások a törvény szövegének megfelelően történtek. A külügyminiszter s a prágai magyar követ tárgyalásokat folytatnak ebben az ügyben s már több jegyzéket váltottak. A miniszter pontosan ügyel arra, hogy a csehszlovák hatóságok a legnagyobb óvatossággal járjanak el és hogy komoly ok nélkül letartóztatások ne történjenek. Inkább erkölcsi és lélektani probléma, amely megkivánja, hogy mindkét részről nyugalom és megfontolt jószomszédi viszony álljon be. Amit Walkó miniszter mondott, az egyes esetek téves általánositása, amelyek egyszerüen a lélektani helyzet képét nyujtják. Ezekért közvetlenül sem az egyik, sem a másik kormány nem felelős.

Kijelentette Benes, hogy nem riadna vissza attól, hogy az egész világ jogászai elé lépjenek a kisebbségi szerződés interpretációjával, s azzal, amit a csehszlovák kisebbségek megkaptak. Itt elsősorban arról van szó, hogy a kisebbségi kérdést szilárd jogi alapra helyezzék, örömmel üdvözli, hogy ezekről a kérdésekről vitatkoznak és ha tisztán látni fogják, hogy mi a helyes és mi nem. Határozottan meg kell külömböztetni, hogy mi tartozik a nemzetközi fórum elé és amit kizárólag a pártoknak az államon belül folytatott politikai küzdelme számára tartanak fenn.

Benes azzal végezte fejtegetéseit hogy Magyarországon is vannak belátó emberek, akik ugy érzik, hogy lehetetlen helyzetet teremt a szomszédokkal szemben az állandó ellenállás.

Automobil hűtők

javitását

gyorsan éskifogástalanul készíti:

Fülöp Miklós

bádogos mester
Debrecen, Csapó-u. 3
Telefon 9-17.

A Piarista Diákszövetségösszejövetele

A debreceni Piarista Diákszövetség csütörtök este tartotta Molnár Lajos nagyerdei Vigadójában kitünően sikerült összejövetelét, amely meghitt, bensőséges keretek közöt folyt le. Kitünő hangulatban folyt le a régi piarista diákok összejövetele s Veress Tóni cigányprimás gyönyörü nótái mellett a késő esti órákig maradtak együtt, majd a debreceni Helyi Vasut figyelmessége révén külön villamoson jött be a Vigadóból a társaság.

A társasvacsorán több lelkes hangu felköszöntő és beszéd hangzott el, igy felszólaltak *Lukács* József igazgató, *Diczig* Alajos dr főtitkár, dr *Tarján* Oszkár, *Majoros* Richárd, dr *Békés* Kálmán, *Gévay* Béla, *Tamássy* László, *Falk* Tibor, dr *Vajnóczky* tanár, *Molnár* Lajos.

Az összejövetel ujra megerősitette azt a szoros, meleg kapcsolatot, amely minden piarista diákot összeköt.

A kitünően sikerült összejöveteler a következők vettek részt:

Csepreghy postaellenőr, dr Halász László ügyvéd, dr Székely Adorján gyógyszerész, Szirmay Ödönné őrnagyné, Bohus Károly postaigazgató, dr Gévay Béla és neje, Majoros Richárd mérnök, dr Lukáts József főgimn. igazgató, Schütz József alezredes, Szarukán Sándor bankigazgató, Tamássy László, a T. H. főszerkesztője, dr Vajnóczky István tanár, dr Raschovszky tanár, dr Békés Kálmán ügyvéd, Molnár Lajos vendéglős, dr Battamási Jenő tanár, dr Diczig Alajos főtitkár, Tóth Lajos kertészeti felügyelő, dr Ambrus Matild tanársegéd, dr Zempléni Vilmos nőorvos, dr Pórszász Károly és neje, dr Derekassy István főorvos, dr Weszetzky Oszkár belgyógyász, Szirmay Ödön őrnagy, dr Gévay Béla ügyvéd, dr Nyiri László, Diczig tanár, dr Kocsis Sándor ügyvédi dr Tarján Oszkárnné, dr Majzik László ügyvédjelölt, ifj. Mihalovics Jenő gyógyszerész, dr Kemény Géza ügyvéd, Müller István tanár, dr Tarján Oszkár hév. felügyelő, Auer Kálmán tanár.

HÉT ÉVRE ITÉLT A CSEH ESKÜDTSZÉK EGY VAKMERŐ BETÖRÖT.

Rálőtt üldözőire, a harmadik emeleten eltorlaszolta magát, végül lepedőkön leereszkedett a második emeletre, de csak elfogták.

Olmütz, jun. 6. Két napi tárgyalás után ma hozott az esküdtszék itéletet Nagy János békésesabai 24 éves magyar állampolgár perében, s a vádlottat 7 évi sulyos börtönre itélte. Nagy János december 27-én a legforgalmasabb déli órákban vakmerő betörést követett el Olmütz fő-utcájának egyik textilüzletében, s amikor betörés közben megzavarták, rálőtt üldözőire, végül a Wilson-tér egyik házába menekült, a harmadik emeleten eltorlaszolta magát s a barrikád védelme alatt lőtt a rendőrökre. Innen összecsavart lepedők segitségével lemászott a második emeletre egy fogorvos lakásába, majd a háztetőn át akart menekülni, — de végül is elfogták.

RADIÓSOK!

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Az elemi iskolák tornavizsgájáról

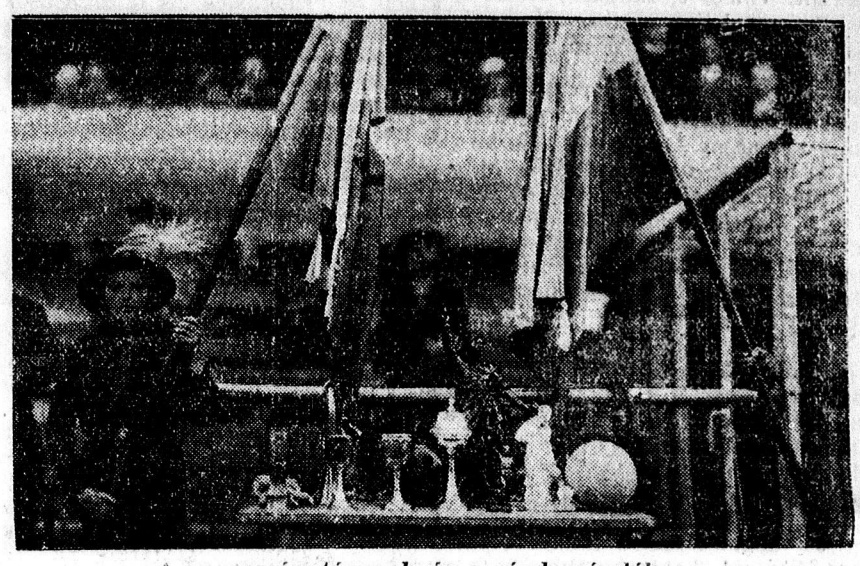
A Pacsirta-utcai győztes csapat.

A Mikepércsi-uti iskola leánycsapata.

Váry tanár futáshoz inditja a leányokat.

A nyereménytárgyak és a vándorzászlók.

A zsidó reálgimnázium zászlószentelő ünnepélye

Vasárnap, 9-én reggel 9 órakor veszi kezdetét az a nagyszabásu ünnepség, amellyel a debreceni zsidó reálgimnázium felavatja az intézet diszes uj zászlaját. A gazdagon himzett selyemzászlót, amelyet az intézet első érettségiző növendékei ajándékoznak a gimnáziumnak, **Biró** Erzsébet iparmüvésznő készitette — **Adler** Miklós VIII. o. t. tervei nyomán.

A zászlóavató ünnepély müsora a következő:

Kilenc órakor a Kápolnási-utcai templomban dr **Schlésinger** Sámuel főrabbi istentisztelet keretében megáldja a VIII. o. részéről felajánlott zászlót és tóradiszt.

Istentisztelet után fél 10 órakor az intézet udvarán:

1. Hiszekegy. Énekli a reálgimnázium énekkara.
2. Ünnepi nyitány. Haydn H-dur szimfónia 1. tétel.
3. Dr **Fejér** Ferenc hitközségi elnök megnyitója.
4. Zászlóavató óda. Irta és előadja **Engel** Miklós VIII. o. t.
5. A VIII. o. nevében átadja a zászlót **Gonda** László VIII. o. t.
6. A zászlót átveszi a) az intézet nevében dr **Kardos** Albert igazgató; b) az ifjuság nevében **Klein** György VII. o. t.
7. Zászlószögek beverése.
8. Himnusz. Énekli az ifj. énekkar.
9. Az ifjuság elvonulása a zászló előtt.

A zászló az avatás napjáig a Mandel Lipót cég Piac-utcai kirakatában látható.

Uj jelentkezések a Kollégiumi Diákszövetség közgyülésére és társasebédjére

Uj alapitványok. — A Sárospat aki Diákszövetség üdvözli a közgyülésen a debrecenit.

A Ref. Kollégiumi Diák Szövetség tegnapelőtti választmányi ülésén a lapunkban már közölt tárgyakon kivül a szövetség főtitkára bejelentette, hogy *Nagy* József ny. pénzügyigazgató temetésén, aki a szövetség elnöki tanácsának volt tagja, a Diák Szövetséget dr Magoss György ny. polgármester, elnök, továbbá több magasrangu szövetségi tisztviselő képviselte hivatalosan, akikkel együtt a szövetségnek igen sok tagja jelent meg a végtisztességtételen. Az elhunyt emlékét a választmányi ülés jegyzőkönyvben örökitette meg. Azonkivül részvétiratot intézett az elhunyt özvegyéhez.

Nagy örömmel fogadta a választmány azt a bejelentést, hogy a mult választmányi ülés óta, amely alig három héttel ezelőtt volt, az alapító tagok sorába négy uj belépés történt, ugymint: Nagy András kántor 100 pengővel, dr Görgey Márton vármegyei tisztifőorvos 100 pengővel, dr Herpay Gábor vármegyei főlevéltárnok 50 pengővel és Csobán Endre városi főlevéltárnok 100 pengővel. A legkisebb alapító tagdij összege 50 pengő, ami a jelenlegi rendes tagsági dij mellett 25 évi tagdij összegének felel meg. A szövetséget sok adminisztrativ munkától és kezelési költségtől kiméli meg az a tag, aki az alapító tagok sorába belép. A választmányi ülés határozata értelmében az alapító tagsági dijat öt egymásután következő havi részletben is be lehet fizetni. A tagokra nézve is sokkal kényelmesebb ez a mód, mint az évi két pengő tagsági dij befizetésével való aprólékos vesződség.

A debreceni Kollégiumi Diák Szövetség szoros együttmüködést kíván létrehozni a többi Ref. Főiskolák Diák Szövetségével. A mostani közgyülésre meghivta a Sárospataki Diák Szövetséget is, amelynek anyaintézetét a debreceni kollégiumhoz százados testvérség, sok viszontagság és sok dicsőség emléke füzi. Nagy lelkesedéssel fogadta a választmány a főtitkárnak azt a bejelentését, hogy a Sárospataki Diák Szövetség a szövetségi elnökkel, Kazinczy Gábor ny. kuriai bíróval képviselteti magát a vasárnapi közgyülésen. Kazinczy Gábor rövid üdvözletet is fog mondani a Debreceni Diákok Szövetségéhez. Ugyanekkor elhatározta a választmány, hogy a Sárospataki Kollégiumi Diák Szövetség közgyülésén, amely f. hó 16-án lesz, hasonlóképen képviseltetni fogja magát.

A vasárnapi közgyülésre és társasebédre ujabb bejelentések érkeztek. A vidékiek közül közöljük a következőket: Kálmán Lajos ny. bíró Hajduböszörmény, Eötvös Béla Tépe, Kabay György mühelyfőnök Budapest, Fehér Gábor Nyiregyháza, Fazekas Ferenc Nyiregyháza, dr Bárdos István Miskolc, Dusa Zoltán Nyiregyháza, dr Tápai Károly kir. közjegyzőhelyettes Mezőcsát, Székely Miksa Máv. titkár Budapest, Bálint Mihály Bojt, Bihar m. dr Dajka András ny. r. kapitány Budapest, Fazekas Gyula gimn. tanár Karcag, Nagy Károly főjegyző Hajduhadház, Ludmány Sándor Hajdusámson, dr Gara János Tácz, Fehér m., dr Sinay Gábor Szolnok, Boros János ny. pénzügyi tanácsos Miskolc, dr Szabó Zoltán ügyvéd Nyiregyháza, Rózsa László főjegyző Józsa. A debreceniek közül is közlünk nehányat. Szele György ref. lelkész, Muraközy László gyógyszerész, Dóczy Imre középiskolai felügyelő, vitéz Szentgyörgyi Lajos ny. altábornagy, dr Kállay Kálmán egyetemi tanár, dr Rácz Lajos gazdasági főtanácsos, m. g. kamarai igazgató, Ungváry György Máv. főfelügyelő, a Debreceni Reáliskolai Diák Szövetség elnöke, Debreczeny Jenő ny. gázgyári igazgató, Govács Gyula ny. jegyző, stb. stb. Azonban a debreceniek még mindig halogatják a jelentkezést.

üzlet megnyitás.

Tisztelettel felhivom a nagyérdemü közönség figyelmét arra, hogy f. hó 1-én a Horváth-féle vendéglőt a Széchenyi út 31. sz. alatt átvettem és megnyitottam, nagyon szép nyári kiránduló hely, kitünő borok, csapolt és üveges Baksör, valamint I. rendü konyha áll kedves vendégeim rendelkezésére. Társas összejöveteleket, eljegyzés és lakodalmakat elvállalok, estenként cigányzene. — Szives pártfogást kér

Makay Károly vendéglős. Széchényi-ut 31.

Ujabb adományok

Debrecen sz. kir. város közönsége és hölgyei által az országos dalosversenyre alapitandó díjakra.

A mult héten közöltük azok névsorát, akik az országos dalosverseny alkalmából egy „Debrecen sz. kir. város közönségének örökös vándordija" és „Hölgyek dija" néven alapitandó dijra adományoztak kisebb-nagyobb összegeket. Ujabban a következők járultak hozzá adományaikkal a dijak előállíttatási költségeihez: Gyarmathy István 5, Reinhardt Kálmán 2, Katona István 2, Léderer Miksáné 3, Veréb Lajos 5, Ary Lajos 5, Baja Mihály 5, dr Baltazár Dezső 5, Balogh István 5, dr Benkő Géza 5, Biczó Gyula 5, Borsos József 5, dr Brokes Győző 5, dr Czeglédy Mihály 10, Cseke Sándor 5, Csóka Sámuel 5, dr Csürös Ferenc 5, dr Demjanovich Miklós 5, dr Gergits Károly 5, Gál Samu 10, Ghiczy Tihamér 5, dr Hadházy Zsigmond 20, dr Haendel Vilmos 5, Hartstein István 5, dr Kesserü Lajos 5, Kiss Ferenc 5, Kolozsvári Kiss László 5, Surgoth Jenő 5, dr Rácz Lajos 5, dr Harsányi Imre 1, May Andor 10, Dallman Ferenc 30, Abonyi Ferenc 3, Harsányi Imre 1, Kemény János 3, Kontsek Kornél 5, Rosenberg Sándor 2, Láng Imre 15, Lindenfeld J. Jenő 2, Lókody Sándor 1, Németh Lajos 2, Drezdner Ármin 2, Marx János 5, dr Salánky József 2, Tóth Lajos 5, Sápi István 1, Krisch Károly 2, Liebermann Géza 2, Galamb Ferenc 2, dr Tóth Aurél 5, dr Vargha Elemér 10, dr Veress Géza 10, Zöld József 5, dr Miszti Károly 5, dr Berencsy Zoltán 5, dr Brunner Lajos 5 dr Reke Gusztáv 3, Csobán Endre 3, dr Csóka László 1, dr Kuthy Sándor 5, Maczkó Ferenc 3, Rimanóczy Béla 5, Lada Sándor 1, dr Radetzky László 2, Szabó Gábor 1 pengő, Zilahy Sándor 50 fillér, Debreczeni István 2, Kovács Mihály 1, Lehóczky Lajos 5, Ormós Lajos 1, Horváth Károly 3, Boldogh József 5, Csomor Gyula 5, Schaff Gyula 2, Nagy Dániel 2, Leiter Péterné 2, Kiss Andor 2, Ausch Soma 5, Steier Jakab 2, Halász Nándor, Reichmann Vilmos 5, Schön Sándor 5, Debreceni Vas- és Rézbutorgyár 10, Filep István 10, Somlyay Károly 5, Faragó Andor 5, N. N. 1, N. N. 1, Fábián József 5, dr Benedek László 5, vitéz dr Dávid Géza 2, dr Hankiss János 5, dr Illyefalvi Vitéz Géza 5, dr Kállay Kálmán 5, Kelemen Ernő 10, dr Marton Géza 5, dr Milleker Rezső 5, dr Mitrovics Gyula 5, dr Pápay József 5, dr Tóth Emil 3, dr Tóth Lajos 5, dr Verzár Frigyes 5, Homonnay Dezső 5, Bartha Sándor 5, Boskó Mihály 2, Buchwald Andor 4, dr Des Combes Henrik 5, Eötvös Aladár 2, dr Geiger Miklós 5, Kovács Vilmos 2, Kóródy István 5, Stégmüller Árpád 2, vitéz Szarukán Kálmán 2, dr Vida Szücs Imre 2, Ungváry György 5, Reitmayer Rudolf 2, Steber József 10, Zivuska Andor 5, dr Balkányi Ede 2, Békés Gyula 10, özv. dr Münnich Aurélné 10, Széchy Maurusz 5, Félegyházy János 3, Neuhauer Sándor 5, özv. Farcsovits Mátyásné 3, Jámbor János 5, dr Straub János 2 pengő.

Dijadományozások eszközölhetők a városi adóhivatal 2. sz. szobájában. A Társadalmi Nagybizottság minden legkisebb adományt köszönettel fogad és hálapilag nyugtáz.

Kurir Garage

Debrecen, Varga ucca 27.
Telefon éjjel napal 11—41.

Számozatlan csukkott és nyitott bérautomobilok városban, vidékre, külföldi túrákra és alkalmi utakra, valamint pauschale fuvarok — **bármikor a legjutányosabb árban megrendelhetők.**

Az egyetem jogi karának eseményei

A jogi oktatás reformja. — Diszdoktorrá avatják Baltazár Dezső püspököt. — Dr Kováts Andor dékán érdekes nyilatkozata a kar esem ényeiről.

Junius 8-án közgyüléssel zárja kapuit a debreceni Tisza István Tudományegyetem. Egy esztendő tudományos munkásságának és eredményeinek regisztrálása kétségtelenül fontos mozzanat minden közintézmény életében, de kétszeres érdeklődésre tarthat számot különösen a főiskolák szempontjából. Az egyetemek jelentik a kulturmunkásság és tudományok kutatások kohóit, ahonnan évről-évre ömlik a társadalom és állam gépezetébe a vezetésre hivatott alkatrész.

Nem közömbös dolog tehát ilyen kor, tanév végén bepillantani a debreceni egyetemre, különösen a jogi fakultásra, mely utóbbi időkben az érdeklődés és találgatások központjává emelkedett, közönség és szakemberek előtt egyformán. Egyrészt az a körülmény, hogy rövidesen elkészül a központi épület, ahová ez a fakultás is átköltözik és megkapja megfelelő keretét, másrészt pedig a jogi oktatás várható reformjának égető és elsősorban a középiskolákból most kikerülő ifjuságot érdeklő problémája ösztönzött, hogy kérdést intézzek dr Kováts Andor, a Kar dékánjához: nyilatkozzék az aktuális kérdésekről.

Mindenekelőtt a központi épületről tett megnyugtató kijelentést:

— Az egyetem központi épületének nagyszabásu épitkezése a legutóbbi hetekben ugyan némi stagnációba jutott, aminek oka, hogy a vállalkozók és a miniszterium között bizonyos differenciák támadtak. Ez azonban aggodalomra nem ad okot, bizvást remélhető, hogy az épitkezésben beállott késedelem még az idei épitési szezonban behozható lesz. Semmi kétség nem forog fenn aziránt, hogy az 1930—31. tanévet már az uj épületben fogjuk megnyitni, ami egyszersmind azt is jelenti, hogy ezzel átadatik rendeletetésének a magyar egyetemi oktatás leggrandiózusabb komplexuma: a debreceni egyetemi telep. Gróf Klebelsberg Kunó épen ezért méltán tekinti — amint már ezt ismételten kijelentette — élete főmüvének a debreceni egyetem végleges tető alá juttatását. Ezt bizonyára jól esik hallani minden debreceni embernek, aminthogy bizonyos, miszerint Debrecen nagy hálával tartozik a magyar kultura jelenlegi vezetőjének a debreceni univerzitás teljes megvalósitásáért. Hiszen volt idő, amikor az intéző körök azzal a szomoru gondolattal foglalkoztak, hogy *az annak idején csak félig kész klinikai épületeket lehordatják s a téglákat zsibvásárra dobják.*

Ezután a dékán megemlitette, hogy a központi egyetem megnyitását követőleg azonnal sor kerül a hatalmas uj internátus és menzaház felavatására, melyeknek gyönyörü *terveit a minap mutatták be az egyetemi tanács legutóbbi ülésén.*

— Nem mulaszthatom el — mondotta — hogy rá ne mutassak ez alkalommal azokra az érdemekre, amelyeket az uj internátusok tekintetében dr *Darkó* Jenő az egyetem Rectora szerzett azzal, hogy sürgetéseivel és agilitásával felsőbb helyeken elismertette ezen intézmények elvitázhatatlanul gyors megvalósitandóságát.

— Ami közelebbről jogi fakultásunk életét illeti — tért a nagy kérdésre dr Kováts Andor — a jogi oktatás közeli reformja érdemel leginkább figyelmet. A dolog jelenleg ugy áll, hogy a jogi oktatás reformját a kultuszminiszterium elkészitette ugyan már, a tervezetet azonban — amint ezt dr Magyary Zoltán miniszteri tanácsos, az egyetemi ügyosztály főnöke mondotta — az életbeléptetés előtt hozzászólás végett le fogják küldeni a négy egyetem jogi fakultásához. Amiből viszont az következik, *a reform a jövő tanév elején még semmiesetre sem léphet életbe*, miután a négy egyetem jog és államtudományi kara behatóan fog foglalkozni az ujonnan tervezett tanulmányi renddel, ehhez pedig idő kell.

— Mi Méltóságod véleménye, mint távozó dékánnak az ifjuságról?

— Fakultásunk szorgalmával a négy évi tanulmányi idő alatt általában meg volnánk elégedve, *elszomoritó jelenség azonban, hogy amikor a négy év eredményeiről a doktori szigorlaton kellene számot adni: az ifjuság egy része olyan más egyetemekre megy*, ahol a szigorlatok köztudomás szerint könnyebbek, mint nálunk! Az ifjuság ez a része elfeledi, hogy manap a vidéki egyetemek közül egyedül a debreceni diploma van a mérvadó körök által olyanként elismerve, mint amely a budapesti egyetem diplomájával egyenértékü valeurt jelent.

— Jogi karunk professzorai ezt a nivót mindenesetre fenn akarják tartani, anélkül azonban, hogy az ifjuságot *holmi kegyetlen szigorral* elkedvetleniteni akarnánk. — Mint jelenlegi dékán mondhatom, hogy *a jogi kar minden tanára át van hatva az ifjuság iránti szeretettől.* Ez a szeretet azonban nem mehet annyira, hogy megelégedjünk a szigorlatokon holmi puskákból való készüléssel. Hisz ezzel végeredményében magának az ifjuságnak ártanánk.

Dr Kováts Andor ezután kifejtette, hogy a jogi fakultás fejlesztése is küszöbön áll. Törekvés van arra nézve, hogy az ország összes jogi fakultása közül a debreceni legyen az, melyen szisztematikusan ismertetve legyen a megszállt területeken jelenleg érvényben levő jogszabályok teljessége.

— Ezt a gondolatot legutóbbi itt létekor én vetettem fel Magyary Zoltán előtt — folytatta a professzor, — aki szivesen tette magáévá és megbizott egy részletes tervezet kidolgozásával. Errenézve az a felfogásom, hogy ifjuságunkkal ismertetnünk kell mindazon jogszabályokat, melyeket a rabló, idegen államok Erdélyben, a Felvidéken és Bánátban életbeléptettek, amikor ugyanis e területekre visszamegyünk, tisztában kell lennünk a tőlünk való elszakitás óta máris lényegesen megváltozott jogszabályokkal. Különben az átmenet rengeteg nehézséggel járna, mert világos, hogy visszamenetelünk esetén a visszakapott területeken semmi tabula rasa-t nem csinálhatunk s az időközben bekövetkezett állapotokkal szemben bizonyos konciliánságot kell majd tanusitanunk.

Már azt gondoltam, ki van meritve minden egyetemi probléma, amikor dr Kováts Andor néhány meglepetésszerü kijelentést tesz:

— A tanév végéhez való közeledés dacára még egy nevezetes és ünnepélyes eseményre számithatunk. *Karunk ugyanis már régebben elhatározta, hogy a Tiszántul nagynevü és lánglelkü püspökét: dr Baltazár Dezsőt az államtudományok diszdoktorává fogja avatni.* E tervünkhöz most már meg van a miniszteri jóváhagyás is, ugy hogy *reméljük, mikép Baltazár Dezső püspök urnak honoris causa doktorrá avatását fényes külsőségek között még e tanévben megejthetjük.*

— Egész egytemünk örömmel látja azt a megértő támogatást, amelyben Debrecen város polgármestere az egyetemi ügyeket részesiti. Ez elismerésünknek kivántuk tanujelét adni azzal, hogy legutóbbi kari ülésünkön *dr Vásáry István urat a jogtudományi állam vizsgálati bizottságok tagjává választottuk meg* és ezen minőségében leendő megerősités végett a felterjesztést a kultuszminiszter urhoz már meg is küldöttük.

Ifj. B. A

Hotel PANNONIA-Pensio
Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegü pensió a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében. trópikus flórájú kert közepén.
Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.
Szobái tágasak, világosak és abszolut tisztk. — Több tagu családoknak egymásba nyiló szobákból álló lakosztályok.
Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kitünő magyar-francia konyha.
Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

Gyászrovat

Nemes Elemér MÁV segédtiszt, életének 33-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 7-én délután 2 órakor lesz, a Kossuth utcai temetőháztól, a gör. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Kossuth utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalat rendezi.

Andirkó Péter 46 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 7-én délután 3 órakor lesz, Kut utca 7. sz. alól, a ref. egyház szertartása szerint, az Árpád téri templomban tartandó ima után, a Kossuth utcai temetőbe. A temetést Csurka „Kegyelet" tem. váll. rendezi.

Boros Magdolna 1 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 7-én délután fél 5 órakor lesz, a Szt. Anna utcai temető kápolnájából, a római kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Takács Piroska 5 és fél éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 7-ik napján, délelőtt 11 órakor lesz, a Kossuth utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Medve Istvánné szül. Medve Borbála életének 68-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 7-én délután lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása után, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

SZINHÁZ ÉS MOZI

SALAMON BÉLA ÉS TÁRSULATÁNAK VENDÉGJÁTÉKA.

Tegnap este a Csokonai szinházat zsufolásig megtöltötte a közönség és megérdemelten, mert a könnyü, szórakoztató esténk minden értékét megkapta. — Salamon Béla ma már fogalom a kabaré szinjátszásban és minden további nélkül megállapithatjuk, hogy tökéletes müvészet is. A szónak és mozdulatnak olyan tökéletes ura éppen Salamon Béla, amiről csak az elismerésnek szavával lehet megemlékezni. Müvész a szó legigazabb értelmében. A finom derünek olyan hangját csillogtatta meg minden jelenetben, minden szavában. Mesteri alakitó ereje a kiforrott szinjátszás jegyében emelkedik müvészetté és a szivszerinti humornak olyan emberi figuráit adja vissza, kinek élete előttünk zajlik le. — A könnyü fajsulyu kabaré-irodalmat a maga magyartalan, tulzottan pesti izével elfogadhatóvá finomitja, éppen a tökéletes megjátszás. Ez az irodalom azt a pár órát, mit, mint közönség áldozunk neki, a Salamon Béla és Társulatának müvészetében meg is érdemli.

Nemcsak Salamon Béla, de társulata is minden tekintetben méltónak bizonyult az igazgatóhoz. Kivétel nélkül mindannyian müvészetük, hivatásuk szintjén állva, adták vissza a darabok humorát, derüjét és csengő kacaját. A darabok megválasztása, rendezése kifogástalan, elsőrangu müvészi munka volt. — Nem a pesti, befutott szinészeknek játékát dicsérjük, de a magyar szin müvészet diadalát éppen a könnyü sulyu darabokon keresztül is.

A debreceni, nehezen lelkesedő közönség ünneplése a legszebb bizonyság a siker mellett, melyet bizonyára a még hátra levő három nap is csak fokozni fog. Salamon Béla és társulata elhozta és itthagyja a nevetés hangulatát még a megható jelenetek fátyolán keresztül is. Salamon Béla és társulata vidéki vendégjátékával izelitőt hagyott a tisztult fővárosi kabaré müsorokból, hogy a hivatás müvészete nem fajsuly szerint méri az igaz tehetségek érvényesülését.

Mozgószinházak müsorai.

Uránia:

Péntek, szombat, vasárnap.
Junius 7., 8. és 9.
Két attrakció! Egy előadásban!
A SEJK LEÁNYA.
Keleti életkép, 7 felvonásban.
Főszereplők:
Bebe Daniels, Richard Arlen, William Powell.
Megelőzi:
A KÉT KOCAVADÁSZ.
Farkasok és nimfák a strandon, 7 vidám felvonásban.
Főszereplők:
Zoro és Huru-val.

Vigszinház:

Péntek, szombat, vasárnap.
Junius 7., 8. és 9.
Világfilm!
Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg!
A MEZTELEN TÁNCOSNŐ.
(Az álarcos Vénusz.)
Alexander E. Esway 8 felvonásos filmjátéka.
Főszereplők:
Wladimir Gaidaross, Dita Parlo, Arletfe Marchal, Heinrich George és Szőreghy Gyula.
Kisérők: **Ufa hiradó; Korzika,** természeti képek; **Két és fél testvér,** bohózat.

Meteorban szombaton és vasárnap: „Sárga liliom." Bíró Lajos világhirű szinműve 10 felvonásban. És a kisérő müsor. — Előadások: szombaton: 5, 7 és 9 órakor; vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel állandóan. **Kedvezményes jegyek nem érvényesek.**

47 fillér 1 kerékpár

1 napi részlete, ha nálam

Atlas, Opel, Torpedo, Presto, Lifag

világmárkás kerékpárt vásárol **18 havi részletre**

Soltész, Püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám.

Salamon Béla társulatának vendégjátéka.

Zsufolt ház ünnepelte és tomboló siker kisérte Salamon Béla vendégjátékának első napját. Ami ötlet, sziporkázó szellemesség, jókedv és humor a magyar kabaré irodalomban megjelent, mind helyet talált a Salamon Béla müsorában.

A közönség 3 órán keresztül nem tudott betelni a kacagással.

Salamon Béla és társulata, a Terézvárosi Szinház kitünő együttese, ma, pénteken este, azonkivül szombaton és vasárnap játszik még a Csokonai szinházban. Aki kellemesen akar szórakozni, okvetlenül nézze meg az előadást.

Magyar mükincsek Bécsben

Bécsi levél.

Jó néhány esztendővel ezelőtt jelent meg egy figyelemreméltó könyv, dr. Siklóssy László tollából, ezen a cimen „Műkincseink vándorútja Bécsbe" A szerző kronologikus sorrendben tárgyalja mindazon eseményeket, melyek elsősorban kifejlesztették a magyarság müvészi törekvéseit és ezzel párhuzamosan fokozták műgyűjtő hajlamát, amely azután a mai napig is világszerte ismert magyar amatőröket adta a müvelt világnak. De amig nyugat államaiban ezek a hasonló törekvések által öszegyüjtött kincsek majdnem teljesen érintetlenül az állam birtokában maradtak, addig a magyar műkincsek legnagyobb része külföldre exportálódott, holott ezek a műkincsek elvitázhatatlanul a magyar nemzet jogos tulajdonait képezték.

Ausztriával való kapcsolatunk, s a közös dinasztia, amely évszázadokon át élősködött a magyar faj, soha nem szünő termelő és alkotó erején, — igy természetesen nem maradt figyelmen kivül a nemzet, európaszerte megcsodált műkincs készlete sem, s ennek tulajdonitható, hogy a nemzeti kulturánk eme felbecsülhetetlen kincsestárának legnagyobbrésze Bécsbe került, először mint az uralkodók magán gyüjteménye, beleolvasztották a „Sammlungen des allerköchsten Kaiserhauzes", cimü összefoglaló gyüjteménybe. Amint ennek a gyüjteménynek a neve is mutatja, ezeket a kincseket az uralkodóház tulajdonának könyvelték el. A fentemlített könyv ezekről a mértékekről ad hü képet és a lehető legalaposabb megokolással bizonyitja be a magyar nemzethez való hozzátartozandóságukat.

Nem áll módomban magukkal a kikerült műkincsekkel foglalkozni, hisz ezekről köteteket lehetne összeirni, csak személyes tapasztalataimból kifolyó mondanivalóimat akarom a kérdéssel összekapcsolni, amely kérdés, — sajnos — a köztudatban feledésbe merült, amelynek azonban minden körülmények között felszinen kell maradnia, a magyar kultúra érdekében.

Történelmünk, amely a Habsburgház trónrajutásától kezdve ismerteti az osztrák-magyar érintkezést, nemzetünk mostohagyermekségét, küzdelmeit és élet-halál harcát, elegendő nekünk, hogy tisztaképet nyerjünk, miképpen jutottak a műkincseink idegenek birtokába. Többféle módot találtak közös uralkodóink arra, hogy gyüjteményeiket magyar értékekkel gyarapitsák. Objektive itéljük meg őket. Buzgalmuk, amellyel felkutattak minden egyes darabot, amely becsénél fogva érdemesnek találtatott, nagy müszeretetről és erős kultúrális érzékről tanúskodnak, — ezt senki sem vitatja el tőlük, — de a mód, amellyel évszázadokon át zsarolták Magyarországot, vagy nyilt erőszakoskodással és kizsákmányolással, vagy az alatt az ürügy alatt, hogy a német—osztrák császár egyuttal magyar király is, alaptörekvéseiknek az összbirodalom eszméjének erőszakos eszközeit jelentették.

Ebből is közös ügyet csináltak, mint sok más egyébből, igy a magyar kincstár is egy részét képezte az összbirodalom kincstárának, tehát a bécsi kincstárnak. Amig ez a kapcsolat fenn volt, addig ez a kérdés nem volt annyira égető mint most, amikor már évek hosszu során át tekintünk a közös monarchia likvidálására, de — sajnos — a kincstár felosztása elmaradt, senki sem kapta meg a maga részét, amely öt jogosan megilleti.

Mi lenne a mi követelésünk? Azok a mükincsek, melyek mint magyar királyt illették meg a közös uralkodót, haladéktalanul visszakapjuk. Volna más kincsekről is szó, amellyek hazánk évszázados küzdelmei idején eltüntek, — tudjuk hova, — de nem tudjuk bebizonyitani magyar eredetüket, hisz az elrabolt jószágnak mindig megváltoztatják a származását bizonyító jelzést, vagy eltitkolják még a létezését is. Jó. Ezekről lemondunk, de ami eltagadhatatlanul magyar, amelynek eredetét eltitkolni nem lehet, azt vissza kell kapnunk.

Ennek a kérdésnek nem szabad a végletekig elhalasztódnia. Igaz, a Mának is vannak száz megoldásra váró problémái, de ami a multban nem tétetett jóvá, annak a jóvátevése a jelen hivatása. Csak egy kis részét követeljük vissza annak, amelynek jogos tulajdonosai vagyunk, de ez a kevés is kifejezhetetlen kincset jelent számunkra, mert benne látjuk multunk emlékeit és eredményes jövőnk garanciáit.

Elsősorban a kultuszkormánynak, mint a magyar kulturális élet hivatalos és vezető konponensének volna kötelessége megtenni a lépéseket ebben a kérdésben, — és én hiszem, — hogy közeledésünk a megegyezésre sikerrel járna.

Addig is, amig a körülmények megengedik a helyzet megoldását, ennek a kérdésnek, mint nemzeti óhajnak kell a köztudatban maradnia.

Wien, 1929 junius.

RÁCZ KÁLMÁN.

Nagyszerüen sikerült polgári iskolák tornaversenye

Csütörtökön délután zajlott le a Diószegi-uti sporttelepen a *hajdumegyei polgári iskolák tornaversenye*, amelyet legutóbb elmosott az eső. Sokat veszitett a tornaverseny érdekességéből azzal, hogy a vidéki iskolák csapatai nem jöttek el, de azért igy is nagyon sikerültnek mondhatjuk a versenyt. A vidéki iskoláknak csak a különféle versenyekben indított tanulói jöttek el.

A leányok zenés szabadgyakorlatai, amelyet a Nőth Antal főkarmester által személyesen vezetett katonazenekar hangjaira mutattak be, nagyon szinesek és kedvesek voltak. Igazán zavarban lehet a biráló, amikor dönteni akar.

A fiuk szintén remekeltek, irredenta motivumu gyakorlataik lelkesedésre ragadtatták a közönséget.

A különféle gyakorlatok után megkezdődtek a döntő atlétikai versenyt, amelyek a következő eredményekkel végződtek:

FIUK

I. korosztály (10—13 évesek)

60 m-es sikfutás: 1. Mike László Hajdudorog 8.8, 2. Pap Géza Hajdudorog, 3. Lazányi János Püspökladány, 4. H. Nagy Lajos Balmazujváros.

Magasugrás: 1. Gerő Endre Hajdudorog 127.5, 2. Veres János D. Társ. 125, 3. Demeter István Hajdudorog 125, 4. Andruck László Püspökladány 125.

Távolugrás: 1. Varga Mihály Balmazujváros 4.42, 2. Lazányi János Püspökladány 4.35, 3. Mike László Hajdudorog 4.30, 4. Veres József D. Társ. 4.16.

Sulydobás: 1. Hajnal István Balmazujváros 10 m. 2. Gerő Endre Hajdudorog 9.74 m. 3. H. Nagy Lajos Balmazujváros 9.67 m. 4. Veres József Debr. Társ. 9.47 m.

II. korosztály (13—16 évesek)

100 m. sikfutás: 1. Balla Lajos Hajduszobszló 13.6, 2. Leitneor Miklós D. T. 3. Gerő József D. T. 4. Cs. Nagy Gyula Hajduszoboszló.

Magasugrás: 1. Leitner Miklós D. T. 145, 2. Gulyás Imre Hajdudorog 142.5, 3. Bartha Gyula D. T. 140, 4. Veress Dezső Püspökladány 137.5.

Távolugrás: 1. Bartha Gyula D. T. 5.19, 2. Balla Lajos Hajduszoboszló 5.12, 3. Leitner Miklós D. T. 4.79, 4. Erdei Béla D. T. 4.75.

Sulydobás (5 kg): 1. Rácz László Püspökladány 10.48, 2. Balla Lajos Hajdusozboszló 10.00, 3. Lovász László Balmazujváros 9.61, 4. Sternberg László D. T. 9.41.

4x100 m. stafétafutás: 1. Hajduszoboszló, 2. D. Társulati, 3. Balmazujváros.

LEÁNYOK

I. korosztály (10—13 évesek)

60 m. sikfutás: 1. Hirsch Magda Debr. izr. 2. Bilitzer Etelka Debr. izr. 3. Szrolovics Anna Debr. izr. 4. D. Csáky Margit Hajduszoboszló.

Magasugrás: 1. Mauzer Margit Debr. ref. 120, 2. Borkai Klári Debr. ref. 115, 3. Noviczky Margit Debr. ref. 112.5, 4. Répássy Róza Hajdudorog 110.

II. korosztály (13—16 évesek)

60 m. sikfutás: 1. Guttmann Lili Debr. izr. 2. Gavallér Sári Hajduszoboszló. 3. Egri Ida Hajduszoboszló. 4. Oláh Erzsébet Hajduszoboszló.

Magasugrás: 1. Nagy Erzsébet Debr. ref. 125, 2. Kántor Adél Debr. ref. 125, 3. Domokos Ilona Debr. ref. 125, 4. Oláh Erzsébet Hajduszoboszló 120.

4x60 m. stafétafutás: 1. Hajduszoboszló. 2. Debr. izr. 3. Debr. ref.

A dijkiosztás után *Kacsóh* Lajos kir. segédtanfelügyelő atrtott lelkes hangu záróbeszédet, amelyben a nemzeti erőforrásául az ifjuságot jelölte meg, azután a katonazenekar előadta a Szózatot és a verseny végetért.

LORD PARMOOR, MAGYARORSZÁG RÉGI BARÁTJA, LESZ A LORDOK HÁZA ÉS A TITKOS TANÁCS ELNÖKE.

Budapest, jun. 6. — Londonban **MacDonald** baráti körben

elragadtatással nyilatkozott arról a szivélyességről, amelylyel a király fogadta.

Valószinü, hogy a titkos tanács elnöke s a lordok házának elnöke lord **Parmoor,** Magyarország régi lelkes barátja és a kisebbségi ügy egyik legalaposabb ismerője lesz.

*

London, jun. 6. Azon a megbeszélésen, amelyet MacDonald ma délelőtt Baldvinnal folytatott, — MacDonald közölte, hogy nem kiván addig a Downing-streeti lakásba költözni, amig Baldvin nem talál megfelelő lakást. — Eddigi rendelkezések szerint a Baldvin kormány holnap megy ki Windsorba, a királynak átadni a hivatalos pecséteket. Az uj kormány hétfőn ül össze elsőizben és MacDonald azonnal szabadságra Skóciába utazik.

STRESSEMAN PÁRISBAN.

Páris, június 6. Stressemann német külügyminiszter, ma délután megérkezett Párisba. A pályaudvaron von Hoesch német nagykövet, a külügyminiszterium megbizottja s a spanyol nagykövetség egyik tagja fogadták.

SIKERÜLT MEGÁLLAPITANI A KÉMKEDŐ CSEH KAPITÁNY EGYIK BÜNTÁRSÁNAK KILÉTÉT.

Az ellopott iratokat egy veszedelmes kémnőnek adta át.

Prágából jelentik, hogy a nyomozásnak sikerült megállapitani a kémkedéssel vádolt Falou kapitány egyik büntársának kilétét. Arra is rájötek a nyomozó hatóságok, hogy Falou kapitány az ellopott iratokat Drezdában egy rendkivül veszedelmes kémnőnek szolgáltatta át, akit a kémek világában Wolf Sarolta álnéven ismernek.

KARDOSS GÉZA A TÉLI HÓNAPOKBAN AKAR 40 ELŐADÁST TARTANI SZOLNOKON.

A „Szolnoki Ujság" irja: Kardoss Géza debreceni szinigazgató társulatának két esztendős szolnoki müködése beváltotta a hozzáfüzött reményeket. Kiváló társulat elsőrangu állitásban kitünő darabokat hozott szinre, páratlan müélvezetet nyujtva a szolnoki közönségnek.

A próbaidő most lejárt és a szinügyi bizottság szerződést akar kötni Kardoss igazgatóval, hogy végre nyugvópontra juthasson városunk régóta vajudó szini kulturájának ügye. A szinigazgató a két éves tapasztalat alapján változtatni akar a szini szezon idején olyan formán, hogy a nyári szezon a jövőben teljesen elmaradna, viszont a zeddigi 2 előadás helyett *40 előadást tartana a téli hónapok alatt* és azonfelül szeptemberben jönne huzamosabb, pár hetes szezonra Szolnokra. Kardoss szinigazgató egyébként évi szubvenciójának kétszeresére való felemelését kéri.

A szini szezon uj beosztása a szintársulat bevételeinek fokozása szempontjából mindenesetre előnyösebb, mert régi tapasztalat szerint több hetes szezont a szolnoki közönség nem bir el, mig havonként nehány este, főként a hónap elején a szombat és vasárnap esték telt házat jelentenek.

A száz kilométeres sebességgel száguldó gépkocsi elgázolt egy szekeret

A szekér négy útasa súlyosan megsérült, az autóban egy hölgynek eltört az újja.

Hódmezővásárhely, junius 6. *Halász-Szabó.* László szentesi földbirtokos egy társasággal, akik között volt *Cicatricis* Lajos ny. főispán és felesége, valamint a földbirtokos családjának két tagja, ma este autón Szentesről Szeged felé tartott.

A 100 km-es sebességgel haladó autó a szegedi országuton elgázolt Kopáncs állomás előtt egy szekeret, amelyen Radics Mihály vásárhelyi fuvaros családja ült. Az autó felborította a szekeret s izzé-porrá törte. A szekér négy utasát sérüléseikkel a vásárhelyi kórházba szállitották, közülök Radics Viktória 21 éves lány agyrázkódást és koponyatörést szenvedett. Radics Mihálynén és Pintér Lajosnén műtétbeavatkozással segitettek. A gazda horzsolásokat s kisebb zuzódásokat szenvedett. A gépkocsi megrongálódott. Utasainak egy hölgyön kivül, akinek az ujja törött el, nem történt komolyabb bajuk. A vizsgálat megindult.

Az egyetemi épitkezésnél leesett az állványról az egyik munkás és gerinctörést szenvedett

Rendkivül sulyos szerencsétlenség történt tegnap, késő délután, az egyetemi épitkezéseknél. Az egyik munkás, Lipcsei József, 38 éves, nős állványozó, aki családjával együtt a Miklós utca 39. szám alatt lakik, munka közben véletlenül megszédült és hanyathomlok lezuhant. — Munkástársai csak arra lettek figyelmesek, hogy nagyot kiált. Mire utána kaphattak volna, **már meg is tántorodott és az öt-hat méter magasan levő állványról lezuhant.**

Eszméletlenül, vérző fejjel terült el a földön. Azonnal telefonáltak a mentőkért, akik azonnal kiszálltak és megvizsgálták a szerencsétlenül járt állványozó munkást. Annyit azonnal meg lehetett állapitani, hogy **Lipcsei József bordái több helyen eltörtek.** A tüzetesebb vizsgálatnál azonban kiderült, hogy a szerencsétlen ember minden valószinüség szerint **gerinc-törést is szenvedett.** Ezt véglegesen csak a röntgen vizsgálat fogja megállapitani. A szerencsétlenül járt ember állapota sulyos.

A szerencsétlenség valószinüleg ugy történt, hogy Lipcsei József, aki résztvett a világháboruban is és ott sulyos sebesülést szenvedett, — éppen e sebesülés következtében egy pillanatra megszédült.

Letartóztatott a rendőrség egy óvadéksikkasztót

A Svetits-intézet épitkezése alkalmából kiirt versenytárgyalásokra a Stepper Károly és Kemény Béla vállalkozó cég is beadott ajánlatot és az ajánlathoz óvadékképpen mellékeltek egy 900 pengőről szóló takarékbetétkönyvet. A vállalkozó cég alkalmazottja, Ignácz Sándor az ajánlathoz mellékelt betétkönyvet a pályázat lejárta után elkérte és a betétkönyvben volt pénzt a bankból kivette és azt a **saját céljaira fordította.**

A károsultak természetesen feljelentést tettek a rendőrségen, ahol Ignácz Sándort kihallgatták. A kihallgatás alkalmával Ignácz Sándor azt hangoztatta, hogy a pénzt elszámolási viszonya folytán fordította a saját céljaira, de az állitása nem felelt meg a valóságnak és igy a rendőrség Ignácz Sándort, — tekintettel arra, — hogy megszállott területre való és szökésétől lehet tartani, őrizetbe vette. Az eljárás tovább folyik ellene.

PÁLYÁZAT SZATHMÁRY ZOLTÁN SIREMLÉKÉRE.

Szathmáry Zoltán iró és hirlapiró emlékének megörökitésére tudvalevőleg gyüjtés folyt, hogy az elhunyt iró sirja emlékmüvel jelöltessék meg. Ha nem is a várt mértékben, de mégis begyült már olyan összeg, hogy gondolni lehet egy szerényebb kivitelü siremlék felállitására.

A szükséges teendők intézésére egy bizotstág alakult, *mely ezennel pályázatot hirdet a siremlék felállitására.*

A még ezután befolyó adományokat hozzávéve az eddigi gyüjtéshez, körülbelül 550—600 pengő áll rendelkezésre az emlékmü költségeire.

A pályázók teljesen szabadkezet kapnak atekintetben, hogy milyen anyagban és müvészi kivitelben gondolják megoldani a siremléket. Természetes, hogy számolniok kell a rendelkezésre álló összeg nagyságával. Tervek külön nem dijaztatnak.

A pályázatok ez év junius 15-éig adandók be a „Debreczen" szerkesztőségébe külön zárt boritékban ezzel a felirással: *Pályázat Szathmáry Zoltán siremlékére.*

A bizottság által elfogadott terv megvalósitása julius 1-ig hajtandó végre, miután az a cél, hogy az elhunyt iró halálának évfordulóján már álljon az őt méltán megillető siremlék.

A TANITÓK VEGYESKARÁNAK MÜSOROS DÉLUTÁNJA.

A debrecen ref. tanitó vegyeskara junius 8-án délután 5 órai kezdettel a Kollégium disztermében müsoros délutánt rendez, melynek müsora a következő: 1. a) Himnusz; b) Nyitány. Előadja a ref. tanitóképző intézet ifjusági zenekara. 2. Megnyitóbeszédet mond: Mocsári László. 3. Fichtner: Az Ur az én kösziklám. Énekli: a Vegyeskar. 4. Szaval: ifj. Kulcsár Ferenc. 5. Énekel: Timáry Manci urleány. 6. Előadást tart: dr Ecsedy István egyetemi m. tanár. 7. Chaminade Zingara: Előadja: Nagy Lenke urleány. 8. a) Árokháty: Ima; b) Buchner: Nem mondom néked. Előadja: a Vegyeskar. 9. Melodráma. — Előadja: Z. Szabó László. 10. Rákóczi induló. — Az ének- és zenekart Bodnár Lajos ének- és zenetanár vezeti.

FÖLDRENGÉS FILIPPOLISZBAN.

Szófia, június 6. Filippoliszban ma éjjel heves földlökést éreztek, amely a lakosság körében igen nagy pánikot okozott. Több ház megsérült. A kéményekben beomlottak. Papazli—Sztarazagora, Pazardjik, Borisivgrád, Popovo és Stanimaka községekben szintén érezték a földrengést. A lakosság éjszaka a szabadba menekült.

A CSERKÉSZEK VIZI ÜN. NEPÉLYE.

A debreceni ref. tanitóképző 167. sz. „Törekvés" és a ref. főgimnázium 172. sz. „Erő" cserkészcsapata 1929 évi junius hó 9-én délután 4 órakor a pályaudvar mögötti csónakázó tónál vizi versenyekkel kapcsolatos ünnepélyt rendez. — Az ünnepélyen dr Rácz Lajos gazdasági főtanácsos, kerületi elnök felavatja az 167. sz. „Törekvés" cserkészcsapat 2 regattáját és őrsi csónakját, s átadja a cserkész használatra a 172. sz. „Erő" cs. csapat csónakját. — A müsoron szerepelnek még: csónakversenyek, bálnavadászat, mentőöv dobás, kötélhuzás és több tréfás vizi versenyszám, énekkari számok, fuvós zenekar és szavalat, — végül a dijkiosztás. — Müsort a bejáratnál kötelező megváltani, ára 50 fillér. — A csónakázó-tó bérlője büffetről és italokról gondoskodik. Felül fizetésekkel a vizi cserkészek felszerelését gyarapitjuk.

MOZIFELVÉTELEK A HOLDRÓL.

A „Times" newyorki jelentése szerint a princetoni egyetem nagyszerü mozgóképfelvételeket készit a hold egyes tájairól, különösen az óriási Kopernikus-kráterről. — A felvételre különös filmfelvevőkészüléket használnak, amelyet villamos-motor hajt és amely egy 20 hüvelyes teleszkóphoz van erősitve. A teleszkóp lencséje két láb átmérőjü. Egy-egy képet hat másodpercenkint vesznek fel, ami százszor lassubb a rendes mozgógépfelvételnél. Az eddig felvett 50 láb hosszuságu film összesen 2000 felvételt tartalmaz. Ezek a felvételek néhány pillanat alatt a legmegkapóbb módon mutatják be mindazt, amit a csillagászok eddig csak hosszu és fáradságos megfigyelés után tudtak megállapitani.

HALVA TALÁLTAK AZ ERDŐBEN A LEGHIRESEBB NÉMET STATISZTIKUST.

A thüringiai rendőrség közlése szerint Oberhof falucska közelébe, a thüringiai erdőben tegnap egy jól öltözött férfi holttestére akadtak, akiről hamarosan megállapitották, hogy a lipcsei statisztikai hivatal igazgatójával, Weigel Rál dr-ral, Németország legkiválóbb statisztikusával azonos. A holttest koponyáján tompa tárgytól származó ütés nyomai látszanak. Egyelőre még nem tudják, vajjon Weigel igazgató véletlen szerencsétlenségnek esett-e áldozatul, — vagy pedig verekedés közben kapta a haláltokozó sérülést. — A vizsgálat folyik.

Fehértói temetkezési vállalata
Dégenfeld-tér 4.
M. kir. Tisza István Egyetem klinikai szállitója. Telefon 11-85

A NAP HIREI

A Katholikus Otthon vasárnap szenteli fel uj székházát

A Katholikus Otthon uj székházát junius 9-én, vasárnap délelőtt 11 órakor szenteli meg dr. **Lindenberger János**, ap. korm. helynök. Ezt követőleg a Kath. Otthon tagjai nevében dr. **Lukáts József**, kegyesrendi reálgimn. igazgató üdvözli dr. Lindenberger János ap. korm. helynök, a Kath. Otthon szeretett elnökét, majd a Kath. Otthon három kiváló tagját: **Bakacs István**, dr. **Kompasz Árpád** és **Huber Ferenc** áldozó-papokat fogják üdvözölni, az őket méltán ért magas egyházi kitüntetésük alkalmából.

Délután 4 órakor megnyitják a Kath. Otthon kerthelyiségét és a kettős tekepályát.

Este 8 órakor, a házszentelés alkalmából társasvacsora lesz. Vacsora-jegy (bor nélkül) 2 pengő.

A Kath. Otthon szeretettel hivja meg ezen ünnepségekre és az esti szeretet-lakomára tagjait, kedves családjukkal együtt. Jelentkezni lehet szombat délig, a Kath. Otthonban (Kandia utca 17.) és Kummergruber Emil igazgatónál (Varga u. 2. szám). Igazgatóság. Telefonszám: 8—62.

Milodin
ARCKENŐCS
Amerikában is törvényesen védve!
1 tégely
50 fill., 1 P és 1.50 P.

— **Az Ady-társaság közgyülése.** Az Ady-társaság ezévi közgyülését folyó hó 9-éről, folyó hó 16-ára halasztotta. Tehát a tagokat folyó hó 16-án, vasárnap délelőtt 11 órára, az iparostanonc iskola tanácstermébe, (Burgundia u. 1. szám), hivja össze az Elnökség.

— **A debreceni Tisza István Tudományos Társaság,** II. orvos-természettudományi szakosztálya, ma, junius hó 7-én, pénteken délután 6 órakor az élettani intézet tantermében tartja 34. rendes ülését. Tárgysorozat: 1. Dr. Belák Sándor r. t. bemutatja dr. Gärtner István m. v. dolgozatát: A lépcsős photometer, mint zavarosságmérő. 2. Dr. Belák Sándor r. t. és dr. Gärtner István m. v.: A normális vérsavó fehérje frakcióiról. 3. Dr. Belák Sándor r. t. bemutatja dr. Gärtner István m. v. dolgozatát: A vérsavó fehérje frakciói egyes kóros esetekben. 4. Dr. Verzár Frigyes r. t. és dr. Zih Sándor m. v.: A bilirubin szerepe a vörösvérsejtszám regulitójánál. 5. Dr. Verzár Frigyes r. t. bemutatja dr. Szarka Pál m. v. dolgozatát: Az oestrus hatása az alapanyagcserére.

Az Elnökség.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban, B"midbár, újholdhirdető szombatján:** Pénteken este hét óra 35 perckor, szombaton reggel hét órakor, délelőtt féltizenegy órakor, délután 5 órakor és este nyolc óra husz perckor — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel hét óra tizenöt perckor, délután bibliai magyarázat, négy óra harminc perckor. Hétköznapokon mindkét templomban reggel hat óra harminc perckor és este nyolc órakor. Az Elnökség.

Vasutasok Protestáns Szövetsége

A szövetség jegyzője és pénztárosa Debrecenbe is eljönnek s szombaton este előadást tartanak.

Dr. **Csia Sándor**, a MÁV igazgatósági főorvosa, a budapesti református egyház mély hitü és nagy buzgóságu presbitere, kit a több, mint 5 millió munkás taggal rendelkező C. E. világszövetség alelnökévé választott, irt erről a Magyar Szárnyaskerék c. vasutas lapban. E szövetségnek, mely most van a világ vasutasai közt kialakulóban, célja a protestáns vasutasok lelki életének ápolása s ezáltal jó hazafiakká s mindig kötelességtudóbb vasutasokká való nevelése.

A háborut követő idők hivták fel a figyelmet az egyházak által addig elhanyagolt s gondozatlanul hagyott területekre s igy indult meg városunkban is pl. a rendőrség lelki gondozása. Ma már senki sem vonja kétségbe, mennyire fontos a rendőrök erkölcsi ellenállásának minél erősebb kifejlesztése, mikor jórészt az ő megbizhatóságukon épül fel a társadalmi rend. De nem kevésbbé fontos alkotó eleme és támasza a társadalomnak a vasutasság, melynek valláserkölcsi élete épségét kiépiteni s megőrizni éppen olyan szükséges és elodázhatatlan dolog.

Bizony ebben is előttünk járnak külföldi vasutas testvéreink. A mult év nyarán a német protestáns vasutas egyesület nürnbergi kongresszusán 800 német vasutas vett részt. A hitélet felébresztése és kimélyitése, nem pedig a felekezeti ellentétek kiélezése volt a gyülés célja. De az emlitett 800 német vasutason kivül voltak ott osztrák, svájci, dán norvég, finn, lett és eszt vasutasok is s ezek vetették fel egy nemzetközi protestáns vasutas szövetség gondolatát, melynek az volna a célja, hogy az egyes nemzeti szövetségek megalakulván, egymást munkájukban támogassák s igy a vasutasság valláserkölcsi életének ápolását jobban megvalósithassák.

Ez évben a német vasutasok szövetségi gyülésüket Majna melletti Frankfurtban tartják s meghivták és várják arra a magyarokat is.

A szövetség pénztárosa és jegyzője, két német birodalmi vasuti főtitkár, Duisberg és Frank, Debrecenbe is eljönnek s szombaton, folyó hó 8-án délután 6 órakor előadást tartanak a ref. egyház tanácstermében (Kálvin tér 17).

Ez előadásra, mely teljesen dijtalan, a ref. egyház szeretettel hivja meg minden tagját, főként a protestáns vasutasokat.

Előadásaik tárgya s a hozzánk szeretettel jövő vasutasok egyénisége egyaránt megérdemlik az érdeklődést.

— **A Hitvédelmi szakosztály gyülése.** Ma délután hat órakor a Kollégium dísztermében tartja a Hitvédelmi szakosztály szokásos összejövetelét. Ez alkalommal: „A szennyirodalom elleni küzdelem negativ és positiv irányban" cimmel, Magyar Bertalan segédlelkész tart előadást. Előadó ismertetni fogja a szennyirodalom befolyásoló hatalmát, azokat a módozatokat, melyek

Milodin
BÖRFINOMITÓ SZAPPAN
teljesen lugmentes
1 darab
10 fillér, 50 fillér és 1 pengő.

terjedését nagy mértékben elősegitik. Megjelöli az ellene való küzdelem két irányát. Negativ irányban ez a küzdelem védekező. A védekezés pedig a felvilágositásban, a lelkek oly irányu nevelésében áll, hogy kerüljék azolyan alkalmakat, melyek útján a szennyirodalom káros termékeivel megismerkedhetnek. Reábirása a lelkeknek, hogy ilyen irányu munkákat nem vesznek, nem olvasnak és nem terjesztenek. A védekezés mellett a küzdelem az épitő irodalom útján positiv irányú lesz. A szennyirodalom termékeit a keresztyén diakonia csak az épitő irodalommal szorithatja ki. Szóllani fog az előadó a positiv irányban való küzdelem feladatairól, kívánalmairól és követelményeiről. Az előadás teljesen dijtalan. Minden érdeklődőt szeretettel hív és vár a szakosztály vezetősége.

— **Az elemi iskolák tornaversenyéről** megjelent tudósitásba, téveedésből sajtóhiba került. A 4. helyezett köntösgáti fiúcsoportot ugyanis Görömbey Zoltán áll. tanító vezette, mig a leánycsoportot alúlirott. Tekintettel arra, hogy sok munka és fáradozás eredménye ez a helyezés, mély tisztelettel kérem helyreigazító soraim közzétételét. Ráthonyi Lajos áll. iskolaigazgató.

— **Az uj postafőigazgatók ünneplése.** Mint ismeretes a magyar postaügy két kiváló vezetőemberét, dr Nagy Endrét az igazgatóság vezetőjét és helyettesét dr. Szabó Domonkost, a debreceni posta és távirdaigazgatóságnál főigazgatókká nevezték ki. Dr. Nagy Endrét közel egy éve nevezték ki Szegedről a Debreceni posta és távirda igazgatóság élére s rövid idő alatt úgy a nagyközönség, mint kartársai körében előzékenysége és szereletreméltósága folytán, nagy népszerüségnek örvendett. A főigazgatónak odaadó, értékes munkatársa, helyettese, dr. Szabó Domonkos, akit szerda este együtt ünnepeltek dr. Nagy Endrével a debreceni posta és távirda igazgatóság tisztviselői. Közel száz teritékes bankett volt az Angol Királynő külön termében, ahol lelkes felköszöntőkben

Milodin
JÉGPOR
hónalj és lábizzadást megszünteti.
1 doboz 1 pengő.
Jeszenszky A., Kossuth-utca 1. sz.

ünnepelték a tisztviselői kar megértő főnökét és munkatársát. Dr. Nagy Endre főigazgató meghatva mondott köszönetet az ünnepeltetésért és felszólalásában szép szavakkal emlékezett meg arról, hogy a debreceni posta és távírdaigazgatóság tisztikara hivatásának magaslatán áll. A bankett résztvevői a késő éjszakai órákig a legjobb hangulatban maradtak együtt.

— **Hétfőn vegye meg a Debreceni Hétfői Ujságot.**

— **Magántisztviselők!** Tudatjuk, hogy folyó hó 8-án, szombaton este félkilenc órakor kerthelyiségünkben, (Piac ucca 66.) tartjuk szokásos összejövetelünket, amelyre ezúton hívjuk önöket. Kedvezőtlen idő esetén vasárnap este félkilenc órakor találkozunk

A Vezetőség.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti junius hó 6-án:

Az időjárás igen gyors ritmusban változik. Tegnap még tengeri hideg levegő boritotta el területünket, mára ez megszünt s az itt maradt légtömegek felmelegedése a napsugár folytán erősen megindult. A hőmérséklet ma — kevéssel bár — de tulhaladta a 20 C-t s igy a tegnapi nivót mintegy 8 C. fokkal multa felül.

Az Atlanti óceánról egy ujabb ciklon közeledik, ennek hatása alatt szünt meg a hideg levegőt szállító északi légáramlás s volt ma már gyenge déli szélben részünk.

Egyelőre a hőmérséklet növekedése várható, jobbára felhős ég mellett. A holnapi nap folyamán (délután) helyi zivatar lehetséges.

— **Az Iparos Ifjúság Önképzőköre,** kéri tagjait, hogy a vasárnapi kirándulás tárgyában még egy rendkivül fontos gyülésre szíveskedjenek, lehető leg teljes számban megjelenni, melyet ma, pénteken este 8 órakor, az Ipartestület helyiségében tartunk meg.

Elnökség.

— **Egy halálos beteg anya keresi a leányát.** Érdekes megkeresés érkezett tegnap a debreceni r.-kapitányság bejelentő hivatalához. A megkeresés egy zsíros, gyürött levelezőlap, — amelyen egy nagykállói asszony, aki halálos beteg, keresi a leányát, akit halála előtt szeretne még látni. A levelezőlap cimzése azonban nagyon hiányos, mert igy szól: Hegedüs Istvánnénak, Simonyi Juliánna, a fürdő melletti pincében. Természetesen ezen a cimen nem lehett megtalálni a cimzettet és most a rendőrség bejelentő hivatala kéri, hogy aki tud Hegedüs Istvánné, Simonyi Juliánna hollétéről, közölje a rendőrség bejelentő hivatalával.

— **Kedélyes délután a főreálban.** A debreceni „Fazekas Mihály" reáliskola, azon szórakoztató számok pótlására, melyeket az intézeti majálison az eső miatt bemutatni nem lehetett, junius hó 8-án, szombaton, kedélyes délutánt rendez. A műsor kezdete délután félhat órakor. 1. Induló: Játssza az intézet fuvószenekara. 2. Szőllősy István: Üzent a tábor. Szavalja: Mettert Márton IV. b. o. t. cserkész. 3. Cserkészjátékok. 4. II-b). o. háromszólamu énekszámai. 5. Vig szavalat. Forrai M. VI. segédőrsvezető. 6. Első segitségnyújtás. Bemutatják a 139. sz. „Fazekas Mihály" cserkészcsapat tagjai. 7. Tréfa. Panaszolja: Szvaszta J. VI. őrsvezető. 8. Cserkészek sátorverő versenye. 9. Kossowitz: Vasúton. Énekli az intézeti énekkar. 10. Gyökössy E.: Isten szabad ege alatt. Szavalja Csepreghy Károly VII. őrsvezető. Szünet: üdítő ételek, italok felszolgálása. — Közben a fuvószenekar és cserkészjátékok szórakoztatják a vendégeket. Este félnyolc órakor táborttűzgyújtás. A tábortűz mellett szavalni, tréfálni, énekelni, tárogatózni fognak. A cserkészek nyári táborozására természetbeli és pénzbeli adományokat köszönettel veszünk.

Milodin
KÖLNI VIZNÉL
kellemesebbet nem használt.
1 deka 32 fillér.

Párisi és nizzai tartózkodással julius 2-án **Társasutazás** indul
LOURDESBA és LIZIÓBE.
Részvételi dij 580 P. mindennel
Étkezés nélkül 400 P.
Társasutazás rendezőség: Budapest, IV., Váci-utca 40.

— **Az Alföldi Takarékpénztár** Debrecenben, a mai napon tartott igazgatósági ülésén Kiss Mariska főtisztviselőjét, főkönyvelővé nevezte ki.

— **Finn úrlovasok érkeznek Debrecenbe.** Jelentettük, hogy a nyár folyamán nagyobb finn-úrlovas kiránduló társaság fogja felkeresni Debrecent. A finn úrlovasok látogatásának már a küszöbén állunk amenryiben a testvér nemzet fiai e hét folyamán megérkeznek Magyarországba és június hó 9-én a jövő vasárnapon érkeznek meg Nyiregyházára, onnan meg Debrecenbe. A külföldi kiránduló társaság vasárnap délelőtt fog megérkezni Nyiregyházára Tokaj felől. A társaságban 8 úr és két úrnő érkezik, akik megtekintik a város nevezetességeit. Debrecenbe folytatják útjukat a finn úrlovasok s ide hétfőn, vagy kedden érkeznek.

— **A debreceni Iparos Ifjúság Önképzőköre,** 1929. évi június hó 9-én, kedvezőtlen idő esetén június hó 16. napján kirándulást rendez. Lesz gulyás főzés, fonatos sütés, versenyevés, felolvasás, vígszavalat, komikus előadások, kötélhúzás, verseny és zsákba futás, szépségverseny, első rendü zene. Egy ebéd ára, mely áll gulyásból, s fonatosból, egy pengő lesz, melyben már a belépődíj is benne van. Találkozás vasárnap reggel 9 órakor, a nagyerdei csőszház, villamos megállónál, általunk felállított jelzőtáblánál, ahol egész nap felvilágosítássa és útba igazítássa is szolgálnak. Ezen kirándulásra a kör tagjait, jó barátait, ismerőseit, vendégeket, szívesen lát az Önképzőkör.

— **Kirándulás vasárnap, június hó 9-én, — Erdőbénye fürdő — Boldogkőváralja.** A Magyar Kárpát Egyesület és a Magyar Turista Szövetség tagjai kirándulást rendeznek vasárnap, a HÉV. vasút kényelmes autóbuszával, kellő jelentkezés esetén — Debrecen, Nyiregyháza, a város megtekintése után Tokaj—Bodrogkeresztúron át Erdőbénye fürdőbe, a fürdő megtekintése után vissza Debrecenbe. Indulás pontosan reggel 4 órakor a Bika szálló elől. Visszaérkezés Debrecenbe este 10 órakor. Költségek autóbusz oda-vissza 12 pengő. Étkezés batyuból. Jelentkezni lehet Péntek estig Springer könyvkereskedőnél magyar túrista szövetségi tagnál, vendégeket is szívesen látunk, miután kényelmes kisebb túráról van szó, hölgyek és gyermekek is részt vehetnek. Az autóbuszban 25 férőhely van, indulás csakis kellő jelentkezés esetén történik meg.

— **A rendőrség havi jelentése.** A debreceni rendőrkapitányság bűnügyi osztályához május hónapban beérkezett 888 ügydarab, melyek közül 550 idegen hatóságok, bűnügyekre vonatkozó megkeresése volt, 338 pedig helyi keletkezésü bünügy. A bűnügyek közül 107 lopás, májusban nyolc öngyilkossági kisérlet történt, ezek közül négy halálos kimenetelü volt. A rendőri büntetőbirósághoz 490 feljelentés érkezett, ezekből 266 kisebb jelentőségü kihágásra vonatkozik. Májusban 15 gyülést jelentettek be, melyek mind megtarthatók voltak. Május hó elseje rendzavarás nélkül telt el.

Óriási részvét mellett temették el Lovassy Józsefet

Csütörtökön délután fél négy órakor temették el a tragikus módon elhunyt Lovassy Józsefet a római katholikus temető kápolnájából. A temetésen az elhunyt barátai és imerősei, Debrecen uri társadalmának csaknem minden tagja megjelent.

Fél 4 óra előtt már hatalmas tömeg várta a szertartás megkezdését. Vitéz *Boskó* Mihály rendőrkapitány vezetésével két rendőrszázad, egy diszruhás szakasz és egy lovasrendőr osztag jelent meg, hogy halott volt bajtársukat utolsó utjára elkisérjék. A beszentelést a kápolnában dr *Lindenberger* János pápai prelátus, apostoli helynök végezte fényes papi segédlettel, majd megindult a menet a sír felé...

A sirt rendőrök fogták körül, hogy a tömeget visszaszoritsák. Leeresztették a koporsót, azután odaállt Kiss Béla, aCz elhunyt Lovassy József cigányja és rázendített az elhunyt nótájára:

A Csap uccán végestelen végig...

Innen is, onnan is felhangzott a zokogás. Amikor végetért a nóta, Kiss Béla elhuzta a másikat is:

Lehullott a rezgő nyárfa ezüst szinü levele...

Akkorra már mindenki sirt. Erős férfiak válla remegett a zokogástól. Kiss Béla hegedüjéből töredezve szálltak elő az utolsó hangok, az ő szeméből is lepergett egy könnycsepp...

Megindultak a virágok esője, azután megdöngött a koporsó fedele, hullani kezdtek a hantok. A tragikusan elhunyt Lovassy József leánya, akit Ferjentsik Ottó altábornagy támogatott az egész szertartás alatt, odarogyott a feldombosodott sir mellé és szinte sikoltva zokogott:

— *Édes apám, drága édesapám, apuskám...*

Ferjentsik altábornagy csak nagynehezen tudta a kocsihoz vezetni a borzalmasan lesujtott fiatal leányt.

— **Szülői értekezlet a reáliskolában.** A „Fazekas Mihály" reáliskola, csütörtökön délután félhat órakor szülői értekezletet tartott, az intézet tornatermében, melyet zsúfolásig megtöltött a növendékek hozzátartozóinak hatalmas serege. Az értekezletnek, — amelyen az igazgatóval az élen, megjelent az egész tanári kar, — egyetlen tárgya, az iskola egészségügyi kérdése volt. Dr. Zalai János igazgató megnyitó beszédében rámutatott azokra a problémákra, amelyek ma egészségügyi szempomtból, egy modern iskolában felmerülnek. Ezeket a fontos kérdéseket sokszor inkább a szülőknek kell megszívlelniük, mert hiszen a tanuló csupán néhány óráig tartózkodik az iskola falai között, s idejének nagyrészét otthon tölti. Éppen ezért a szülői felügyelet és gondoskodás a higéniai problémáknál elsőrangu fontosságu. Az igazgató megnyitó szavai után Husz Ödön tanár tartotta meg előadását a tuberkulózisról. Gondos tanulmányban foglalkozott a tüdővész vizsgálatának mai tudományos eredményeivel. Tudvalevő, hogy Magyarország a tuberkulózis szempontjából szomoru statisztikával vezet az egész világon. Éppen azért arra kell törekedni, hogy ezen a téren olyan államok példáját kövessük, — amelyek a baj megelőzésének, gyógyításának problémáját már eddig is sikeresen megoldották. Németország orvosai a tanítókkal, a tanárokkal és a szülőkkel összefogva sietnek a tuberkulózis megakadályozására. Természetes, hogy ez a kérdés szociális probléma is egyuttal s amig a mai leromlott gazdasági viszonyok tartanak, nagyon nehéz a fenyegető rém ellen a küzdelmet felvenni. Azonban hiba volna, ha a másik végletbe esnénk. Magyar szokás szerint mindent az államtól várunk. A szülők csekély anyagi hozzájárulásával ki kell fejleszteni az iskola orvosi intézményét és az iskolában mindenképpen higénikus állapotokat kell teremteni. Az utóbbi időben szinte minden évben épült egy-egy iskolaszanatórium, ezekben az intézetekben el lehetett különiteni a beteg tanulókat. Néhány intézetben délelőtt 10 órára tejet kapnak a gyerekek, s akárhány helyen fürdőt is létesitettek. Néhány intézetben a kerti iskolarendszert is sikeresen bevezették, összel, tavasszal. — A szép előadás után a szülők nagy lelkesedéssel elhatározták, hogy jövőre az intézetben külön iskolaorvost tartanak. Mozgalmat indítottak és ez ügyben megkeresik a többi debreceni iskolákat, hogy együttesen kérjék meg a városi modern játékterek s egészséges iskolai sporttelep létesítésére. Az értekezlet az igazgató zárószavaival ért véget.

— **Liptay Jenő két hold és 800 öl földet ajándékozott a bihari cserkészeknek.** Megírtuk, hogy a múlt év december havában a berettyóújfalui cserkészek azzal a kéréssel fordultak Liptay Jenő nyíregyházi földbirtokoshoz, hogy a Berettyó partján fekvő birtokából két holdat engedjen át a bihari cserkészek nyári táborozásaira A nemesszivüségről híres Liptay Jenő nem zárkózott el a cserkészek kérése elől és a kapott levélre most azzal válaszolt, hogy a Bakonszeg határában, Bessenyei sírja közelében fekvő birtokából kihasított egy két hold és 800 öl területet és azt nemcsak haszonélvezetre, hanem tulajdonjogilag is a bihari cserkészeknek adományozta. Mint értesültünk a felajánlott területen üdülőtelepet létesit a cserkészszövetség és ide hozzák át a Bessenyei hamvát is, mely most a közönségtől elzárva, egy bolgár kertészet közepén fekszik.

— **Könyvujdonságok:** Gulácsy Irén, Ragyogó Kovács István regény. Bibó Lajos Anyám, Remarque, Nyugaton a helyzet változatlan, Móra, Buzamezőkről 3 pengő, Szabó Dezső Elsodort falu I—III, 3 pengő. Kaphatók Antalffy József cégnél. Telefon 612.

— **Az országos dalosverseny előkészitésére alakult társadalmi nagybizottság,** felkéri mindazon úrleányokat, akik a dalosversenyre érkező dalegyletek koszoruslányi tisztségét elvállalni szivesek voltak, hogy a részükre kijelölt dalegylet zászlójára helyezendő koszoru és szalag árát: 10 pengőt, Debrecen sz. kir. város házipénztárában, (Városháza, I. emelet), a délelőtti hivatalos órák alatt, (délelőtt 8—2-ig), legkésőbben folyó hó 15-ig, befizetni szíveskedjenek, hogy a be nem fizetés miatt a szalagok és a koszoruk megrendelése és szállitása késedelmet ne szenvedjen. Ugyanott minden vállalkozott úrleány megtudja, hogy melyik dalegyletnek lesz a koszoruslánya s szerepét illetően részletes információban részesül.

* **Ha a dalosversenyre vendéget vár,** vegye meg számára a „Debreceni Kalauz" uj kiadását. Kedves és maradandó emléket ad vele. A könyv ára térképpel együtt mindössze 1 pengő 50 fillér. Kapható a könyvkereskedésekben és a nagyobb trafikokban.

— **Kijavitják a hidegtől megrongált Piac uccai aszfaltot.** A téli abnormis időjárás, amely mindenben óriási károkat okozott, az uccabúrkolatokat is alaposan megviselte. A Ferenc József út topekaaszfaltja több helyen megrepedt s egy izben a város épitési bizottságban szóvá is tették, hogy a Ferenc József út búrkolata nem megfelelő. Ekkor Borsos József műszaki tanácsos kijelentette, hogy a búrkolatot a város még nem vette át s az átvételnél természetesen ügyelni fog arra, hogy a követelményeknek a búrkolat megfeleljen. Ilyen előzmények után fogtak hozzá pár héttel ezelőtt a Ferenc József út jobb oldalának az átépitéséhez, illetve topekával való búrkolásához. A munka igen lassan halad, mert a gázvezetéket szintén külön kell körülönteni. Most a téli időjárás következtében megrongálódott topeka-aszfalt kijavitását is megkezdték. Ha ezt a munkát befejezték, még külön fedőanyaggal vonják be. Csak ezután kerülhet a sor a hatósági átvételre.

— **Réti Richard magyar sakkmester vörhenyben meghalt.** Prágából jelentik: Réti Richárd, az ismert sakkmester ma reggel az egyik itteni szanatóriumban, háromheti betegeskedés után vörhenyben elhunyt. Réti 1839-ben született Bazinban, Pozsony mellett. Bécsben tanult matematikát és már mint diák nagy sikereket aratott a helyi mesterversenyeken. Különösen feltünést keltett az a játszmája, melyet Capablanca, akkori világbajnokkal szemben Newyorkban, 1924-ben nyert meg. Elhunytával a nemzetközi sakkvilág egyik nagysikerü és rokonszenves versenyzőjét vesztette el.

— **Halálos küzdelem a tehervonat tetején.** Nagyváradról jelentik: Szabó Valentin, váradszőllősi gazda, Paptamás községbe akart útazni. Miután a személyvonatot lekéste, az állomáson vesztegelő tehervonatra kapaszkodott fel. Kint robogott már a tehervonat a nyilt pályán, amikor Farkas Juon fékező észrevette a potyautast. Felszólitotta, hogy szálljon le a robogó vonatról. A fékező és a gazda között szóváltás, majd izgalmas birkózás kezdődött a nyilt pályán robogó tehervonat egyik vaggónjának tetején. Farkas derékon kapta a 63 éves embert és ledobta a vaggón tetejéről. — Szabó olyan szerencsétlenül esett a vonat alá, hogy a kerekek mind a két lábát tőből lemetszették. Vérében fetrengve akadtak rá. Haldokolva szállitották a nagyváradi kórházba. Farkast nem tudták elfogni, mert megszökött.

— **Eljegyzések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be: Kovács János—Szűcs Irma. Eszenyi József—Kerékgyártó Sára. Kovács Imre—Sajtos Margit. Löki András—Török Piroska.

— **Születések.** — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Kolozsvári József kefésségéd, f. Tibor Varga Sándor kőműves, fiú Sándor. Czecze Sándor napszámos, lány Mária Sztanó Sándor raktárnok, fiú Géza. Papp Gábor bérlő, leány Juliánna.

HAT HÓNAP, KORMÁNYZÓSÉRTÉSÉRT.

Budapest. június 6. A Kúria Lukács Lóránt magántisztviselőt, aki ittas állapotban a kormányzóról ismételten megjegyzéseket tett, hathónapi fogházra ítélte.

RODOSTÓ LEÉGETT.

Konstantinápoly, junius 6. A Márvány-tenger partján fekvő Rodostó városkában tegnap délben eddig ismeretlen okok folytán óriási tüz ütött ki, amely nehány óra alatt a város legnagyobb részére kiterjedt. A nagy viharban az oltási munkálatok megnehezültek s a városka nagy része teljesen leégett. Az anyagi kár igen nagy. — Halottakat egyelőre nem jelentenek.

x Szezon legnagyobb slágere! Barna, vagy fehér klosetpapir csomagja 30 fillér, tucat 9x12-es prima fényképlemez csak 1 pengő 70 fillér. — Springer papir, fényképészeti szaküzletében.

— A vonat elkapta a szekeret, egy útas sérüléseibe belehalt, a többinek semmi baja. Körmendről jelentik: Zacsik István körmendi rőföskereskedő, Lőwi Samu, Lőwi Imre és Strausz Samu társaságában tegnap szekérrel a lenti-i vásárra igyekezett. A nagyesőben sátra készítettek a szekerre s alatta húzódtak meg. Amint a zalegerszegi vasuti sínpáron át akartak haladni, az éppen arra jövő személyvonat elkapta a szekér hátulsó részét. A szekéren levők kirepültek a kocsiból. Zacsik István sérüléseibe belehalt. Társainak kisebb zúzódásokon és az ijedtségen kivül egyébb bajuk nem történt.

— Vendéglőben mérgezte meg magát. Miskolcról jelentik: Az egyik vendéglőben megmérgezte magát Tóth Jánosné 35 éves, rimaszombati asszony, a kórházba szállítás közben meghalt. Hátrahagyott levelében szerelmibánatát emliti meg, tettének okául.

x Lapunk előfizetői és olvasói óriási kedvezménnyel egy negyedévi 4 pengő helyett 2.80 pengőért kaphatják Farkas Imre és Pólya Tibor rendkivüli tartalmas szépirodalmi és művészeti havi folyóiratát, a „Magyar Magazin"-t. Fizessen rá elő a kidóhivatalunkban.

— Felvágta az ereit és megmérgezte magát egy 21 éves fiatalember. — Györfi István 21 éves karcagi lakos, szeretett egy leányt, apja azonban ellenezte, hogy feleségül vegye. A szerelmes szívü ifjú nem szólt semmit, bevett valami ismeretlen mérget és jobb karján felvágta az ereit. Az orvos elkötötte a vérző erét, ebből nem is lett volna sok baj, ellenben hiába élesztgette, a méreg hatása nem akart elmúlni. Atyaj kivánságára a mentők beszállitották a halni vágyó szerelmes ifjút a debreceni klinikára. Remélik, hogy megmentik az életnek.

— A klágenfurti hegyekben hó esett Bécsből jelentik: Tegnap a klágenfürti hegyekben a fagypont körüli hőmérséklet mellett hó esett. A Hohebison 35 cm. új hó esett.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Bíró András rk. 3 hónapos, Pesti ucca 4. szám. — Hamari János ref. 9 hónapos, Ujföld 105. — Fási Ferenc ref. 16 hónapos, Kontsek ucca 8. — Lovassy József rk. 52 éves, Piac ucca 22. szám. — özv. K. Szabó Lajosné ref. 63 éves, Meszena ucca 12. szám.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Vállalatba adták a Svetits bérház munkálatait

Nyolcvan százalékban debreceni iparosok kapták a munkákat.

Az épitő-bizottság tegnap este döntött a Svetits-bérház épitési munkálatainak vállalatba adása felől. A munkákat nyolcvan százalékban debreceni iparosok kapták. A döntés a legelőnyösebb ajánlat alapján történt.

Névszerint a következőknek itélték a munkákat:

Tóth és Sebestyén kapta a föld, kőmüves és elhelyező, falszigetelő, tölgyfapadozati, vasbeton, ács, tetőfedő, bádogos, felvonó munkákat.

A **Debreceni Mükögyár** kapta a műkő, padlóburkoló, fajance, falburkoló munkákat.

Asztalos munkát **Harsányi István kapta**, — általános lakatosmunkát **Király Imre**, — különleges lakatos és vasportál munkát **Piros Béla**, — szobafestő és mázoló munkát **ifj. Zelinger Ede**, — üveges munkát **Varga István**, — gummi padozati munkát **Gummigyár, Budapest**, — vászonredőnyt **Debreczenszky István**, — faredőny **Magaziner Lajos Budapest**, — központi fütés, vizvezetés, csatornázás és gázvezeték munkát **Des Combes Henrik** és **Kovács Á. Ödön** kapták, — villamos világitás és csengőberendezést **Paulay Ede, Budapest.**

Ezenkivül ajánlatot tevők letétjeiket igazolt megbizottjuk utján, elismervény mellett a róm. kath. plébánia hivatalnál vehetik át.

Debreceni piaci árak

A *zöldségpiacon* megjelent a főzőtök, mint ujdonság. Az olcsóbbodás tovább tart. A felhozatal mindig növekszik. A *baromfipiacon* a felhozatal elég nagy volt, a kereslet azonban még nagyobb. A felhozott mennyiség hamar elkelt, az árak emelkedtek. A *gyümölcspiacon* nő a cseresznye felhozatal és olcsóbbodik az ára, a földieper ára azonban állandó. A *tej és tejtermékek piacán* a felhozatal igen nagy volt, az árak ezért igen estek. A *halpiacon* kevés felhozatal és kis kereslet volt észlelhető.

Zöldségárak: petrezselyem 70, sárga répa 20, fokhagyma 40, bab 80, sóska 30, spenót 40, gomba 150—300, burgonya 15—30, uj burgonya 70—80, vereshagyma 10—18 fillér kilója; borsó 50—60, saláta 2—8, retek 5—10, uborka 20—30, sóska 6, spenót 6, zöldhagyma 8, tök 200—300 fillér darabja, literje, tányérja, illetve csomója.

Baromfipiaci árak: tojás 10—12 fillér, tyuk 600—700, csirke 340—450, kis liba 680, kacsa 350—400 fillér párja; liba 230—250C, kacsa 220—300, tyuk 200—210, kappan 200—300, pulyka 140—160 fillér kilója.

Gyümölcsárak: cseresznye 80—100, pöszméte 110—120, földieper 160—200, alma 120—220.

Tej és tejtermékek árai: tej 20—24, tejfel 160—180, turó 100—120, vaj 400—450, juhturó 280—300 fillér kilója, illetve literje.

Halárak: harcsa 3—5, kecsege 450, ponty 240—300, kárász 100—200 fillér kilója.

Berlinben megélénkült a kereslet magyar baromfiak iránt.

Berlinben a legutóbbi napok során megélénkült a kereslet a magyar baromfiak iránt, mivel orosz áru igen kevés került csak piacra. Friss magyar vágott levestyukért 3.25—3.50 P-t fizettek franco Berlin elvámolva kg-ként. Teljesen friss teatojás 14—17 fillért ért el drb-ként, rendes commerz áru pedig 13 fillérrel kelt el. Élő magyar csirke elvámolva 2.50—3.00 pengő kg-ként.

A mezőgazdaság állapota a mult hóban

Surgoth Jenő gazdasági főtanácsos, gazdasági főfelügyelő jelentése szerint május hó folyamán az időjárás általában kedvező volt. Gyakori bőséges esők voltak, amelyek a növényzet fejlődését nagyban előmozdították. A hó utolsó napjaiban a hőmérséklet erősen lehült, hüvös szelek léptek fel, azonban fagy nem volt. A kedvező időjárás ellenére a megfagyott őszi buza vetések nemhogy megjavultak volna, sőt ellenkezőleg, nap-nap után mindinkább megromlottak, ugyannyira, hogy a gazdák igen sok helyen az őszi buzákat most is szántják ki. A megfagyott és erős fagyoktól szenvedett őszi buzák alacsonyak, erősen gyomosak, fejletlenek, ugyhogy csak igen silány, nagyon gyenge, rossz termésre van kilátás.

A rozsvetésnek különösen a homoktalajokon a csapadékos időjárás következtében jó fejlődésnek indultak. Kikalászoltak egyes helyeken, azonban a vetések ritkák és alacsonyak. A tavaszi árpa- és zabvetések egyenletesen és jól fejlődnek, azonban több helyen a zabok megérezték, illetve megsinylették a sok bőséges csapadékot. A tengeri vetése befejeződött. Több helyen pótvetést kellett alkalmazni. Kapálása folyamatban van. A takarmány- és cukorrépa általában jól kelt és szépen fejlődik. A dohánypalánták kiültetése megtörtént.

A legelők az esők következtében megjavultak. Különösen nagy a fagykárosodás a szőlőkben. Az eddig nem fakadt szőlőkben 100 százalékos a gyökérfagyás.

A tavaszi haszonállat összeirás befejeződött, sajnos, minden állatnemnél apadás mutatkozik. Találtatott összesen szarvasmarha 15,309 darab, 2996 darabbal kevesebb, mint tavaly. Ló 9168 darab, 968 darabbal kevesebb, mint a mult évben. Sertés 22,086 darab, 5047 darabbal kevesebb, mint tavaly, juh 11,943 darab, 6734 darabbal kevesebb, mint a mult évben.

A földmüvelésügyi miniszter ez év folyamán is elrendelte a kukoricamoly elleni védekezés ellenőrzését. Az ellenőrzés céljából megalakult bizottságok munkálataikat az I. foku közigazgatási hatóság vezetése mellett május hó 27-én megkezdték.

Végül bejelentette, hogy a földmüvelésügyi miniszter május 24-én megjelent Debrecenben, hogy a fagykárok nagyságáról személyesen is meggyőződést szerezzen és ugy a gazdaközönséggel, mint a gazdaérdekeltségekkel közvetlenül érintkezést keressen, hogy ezek alapján a fagykárok enyhítésére az egyeséges segélyakciót megindithassa.

Terménytőzsde

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 21.50—21.90, 78 kg-os 21.70—22.15, 79 kg-os 22.10—22.40, 80 kg-os 22.40—22.60, felsőtiszai 77 kg-os 21.25—21.40, 78 Ckg-os 21.45—21.65, 79 kg-os 21.75—21.90, 80 kg-os 22.00—22.20, fejérmegyei, bácskai és dunántuli 77 kg-os 20.75—21.00, 78 kg-os 21.05—21.20, 79 kg-os 21.20—21.40, 80 kg-os 21.35—21.60, pestvidéki 77 kg-os 21.05—21.20, 79 kg-os 21.20—21.40, 80 kg-os 21.35—21.60.

Rozs pestvidéki 16.75—17.25, más 16.70—17.00. Árpa Ia 22.25—22.75, közép 21.50—21.75, sörárpa felvidéki 24.25—25.00, egyéb 23.75—24.25. Zab Ia 19.50—20.00, közép 18.75—19.00. Tengeri tiszai 25.00—25.50, egyéb 24.15—24.50. Korpa 14.50—14.75.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 23.25, 23.04, 23.18, 23.12, 23.10, 23.09, 23.07, zárlat 23.06—23.07, márciusra 25.25, 25.04, 25.18, 25.00, zárlat 24.97—24.98.

Rozs októberre 18.40, 18.20, 18.55, 18.30, zárlat 18.30—18.32, márciusra 19.70, 20.00, 19.72, zárlat 19.71—19.73.

Tengeri májusra 19.10, 19.18, 19.60, 19.83, 19.75, zárlat 18.70—18.71, juliusra 24.10, 24.23, 24.65, 24.81, 24.70, zárlat 23.69—23.70.

A ferencvárosi állatvásárok.

A pesti vágómarhavásárra felhajtottak 785 darab vágóállatot. Ökör legjobb 106—120, kivételesen 128—132, közép 82—104, gyengébb 64—80, bika legjobb 108—116, kivételesen 118, közép 98—106, gyengébb 80—96, tehén legjobb 100—112, kivételesen 115—120, közép 72—98, gyengébb 46—70, bivaly 60—84, növendékmarha 84—100, csontozni való 32—46 fillér. — Élénk irányzat mellett a prima hizott marha ára 2—4 fillérel drágult. A többi árak változatlanok.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3700 darab sertést. Árak élősulyban kilógrammonkint: könnyü sertés 132—148, közép 150—166, nehéz 168—179 fillér. Az irányzat vontatott.

Jön! **Feuermann** Jön!
bőröndös
jubileumi vására!
Gambrinus átjáró.

A LEGJOBB TEJ
a szabolcsmegyei **Központi Tejszövetkezet** palackteje!
Ön is csak ezt vásárolja!
A Tiszántul legmodernebb tejüzeme, Nyiregyháza, Ujvásártér. Telefon 5-93
Pasztörözött palackteje, youghurt, tejszavaj, sajt, tojás
minden jobb üzletben kapható.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Állattenyésztési tanulmányut.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara állattenyésztési tanulmányutat rendez a Dunántulra folyó 24—29-ig. A tanulmányut programmja a következő:

Első nap: 1. Mosonszentpéter község népies szarvasmarhatenyésztés és szövetkezeti sajtüzem, 2. Magyaróvári gazdasági akadémia tehenészetének és tejüzemének,

második nap: 3. Magyaróvár Kühne gépgyár, 4. Műtrágyagyár, 5. Főhercegi sörgyár,

harmadik nap: 6. Rábacsanak népies tehenészet, 7. dr Mesterházy Ernő veszkényi tehenészetének és kapuvári husgyárnak,

negyedik nap: 8. Wenckheim gróf mosonszentmiklósi, 9. gróf Merán ikrényi uradalma tehenészeteinek, 10. Győr városi tejüzem, 11. Hecsepusztai (Bencésrend) tehenészetének,

ötödik nap: Sárvár: Bajor kir. hercegi uradalom és áll. tejgazd. iskola megtekintése.

A tanulmányut költségei előreláthatólag (Debrecentől számítva) gyorsvonatokon. II. oszt. 90—100 P. III. oszt. 70—80 P lesz. Jelentkezni lehet folyó hó 15-ig a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamaránál (Debrecen, Hunyadi utca 5. sz.). A jelentkezéssel egyidejüleg 40 pengő költség előleget kell a kamarához beküldeni.

VÁSÁROK SORRENDJE.

Junius 7-én. Istvándi (sertésvásár nincs). Állatvásár: Gyöngyös. Kirakodóvásár: Budapest, Orosháza.

Junius 8-án. Büssü (sertésvásár nincs), Cegléd, Csanádpalota. Állatvásár: Elek, Marha- és kirakodóvásár: Nagycsákány, Szentgyörgy. Kirakodóvásár: Budapest.

Junius 9-én. Irsa, Járokszállás, Kunhegyes, Füzesgyarmat. Kirakodóvásár: Elek.

Junius 10-én. Alattyán, Bátaszék, Enying, Füzesabony, Inke (sertésvásár nincs), Kismarja, Lovászpatona, Mágócs, Nagyigmánd (sertésvásár nincs), Sárbogárd, Szigetvár (sertésvásár nincs), Szentlőrinc, Tinnye, Tüskevár (sertésvásár nincs). Állatvásár: Martonvásár, Szécsény.

Junius 11-én. Gönc, Jánoshalma, Kerkaszentmiklós, Nagybörzsöny, Tarpa, Zalavár (sertésvásár nincs). Kirakodóvásár: Martonvásár, Szécsény.

Junius 12-én. Hegyfalu (sertésvásár nincs), Lesencetomaj, Polgár, Szentantalfa, Ujmalomsok, Vértesacsa.

Junius 13-án. Berzence (sertésvásár nincs), Nyirábrány, Püspökladány, Tolna, Tótszentmárton (sertésvásár nincs), alalövő (sertésvásár nincs).

Junius 14-én. Kaposmérő sertésvásár, nincs). Marha- és sertésvásár: Békés.

Junius 15-én. Adony, Besenyszög, Csongrád, Eperjes, Pécsvárad, Székesfehérvár, Törökkopány (sertésvásár nincs), Lóvásár: Békés.

VALUTÁK.

Angol font	27.87
Cseh korona	17.01
Dinár	10.05
Dollár	572.70
Francia frank	22.50
Lei	3.41
Lira	30.20
Német márka	136.95
Osztrák shilling	80.70
Svájci frank	110.55
Hollandi forint	231.10
Dán korona	153.00
Lengyel zloty	64.35
Svéd korona	153.55
Spanyol pezeta	81.05
Norvég korona	153.05
Belga frank	79.75

— Hétfőn, a kora reggeli órákban minden ujságárusnál a Debreceni Hétfői Ujságot kérje. Ára 10 fillér.

SPORTHIREK

Európa és Magyarország birkozó bajnokai adnak egymásnak találkozót a DMTE vasárnapi birkozóversenyén

A birkozó versenyen minden negyed órában tudósitás lesz a Hungária—Bocskay mérkőzésről.

Az a hatalmas érdeklődés, amely a vasárnapi Kovács Gyula vándordijas országos birkozóversenyt megelőzi, meg is érdemli ezt, amennyiben Magyarország összes számottevő versenyzőjét szőnyegen fogjuk látni, ami nemcsak vidéki versenyen, hanem országos versenyen is ritkaság számba menő esemény.

A rendező egyesület átlátva azt a nagy érdeklődést, amely a Hungária—Bocskay mérkőzést megelőzi, a közönség kényelmét kielégiteni óhajtva, rendszeres hírszolgálatot biztosit a verseny közönségének a budapesti mérkőzésről, ugy, hogy mindenkinek kettős élvezetben lesz része.

A hatalmas méretü verseny nevezései elsőranguan sikerültek, aminek alapján a következő versenyzők veszik fel egymás ellen a küzdelmet.

Légsuly: Bozsik, Reucsán, Pataky, Acél, Imrik, Sipos, Lengyel, Humenyik, Szalai, Bákonyi, Büchler, Aranyi.

Pehelysuly: Valovits, Szilágyi, Ganz, Kratky, Juhász, Lipárdy, Goldschmied, Nagy, Doró, Tenkey.

Könnyüsuly: Leskó, Kárpáthy, Finyák, Boldis, Beke, Vince, Lebovits, Papp, Ferenczy, Ménes, Klein, Schwaller.

Közép a) suly: Ökrös, Kacsóh, Surányi, Próka, Györgyey, Erős, Pocsubai, Palczer, Pomozy, Matura, Mező, Ménes I.

Közép b) suly: Daróczi, Gábor, Orgoványi, Fekete, Sümeghy, Matuska, Barbarics, Farkas, Kamarás, Binenstock, Noránth, Kripkó.

Kisnehézsuly: Racskó, Erdey, Dömény, Deák, Szalai.

Nehézsuly: Szelky, Horling, Soltész, Kohn.

A verseny szombaton este 7 órakor kezdődik a DTE tornacsarnokában és vasárnap délután 3 órakor folytatódik az Arany Bika disztermében.

A Kovács Gyula vándordij és a versenyre felajánlott tiszteletdijak a Párisi Ruházban (Piac u. 42.) kirakatában vannak kitéve.

A rendező egyesület a helyárakat a legminimálisabb összegekben állapította meg, hogy ezáltal is mindenkinek lehetővé tegye e versenyeknek megtekintését és a birkozósport iránti rajongásában meg ne legyen gátolva.

Az előmérkőzések helyárai: Ülőhely 1 P. állóhely 50 fillér.

A döntő mérkőzések helyárai (Arany Bika): Páholy (6 személyes) 12 P. Páholy (4 személyes) 8 P. I. rendü támlásszék 2.50 P. II. rendü támlásszék 2 P. III. rendü támlásszék 1.50 P. IV. rendü támlásszék 1 P. Erkély támlásszék 1 P. Állóhely 80 fillér.

Jegyek előre válthatók Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében (Piac u. 34.) és Vági István ékszerésznél (Piac u. 71.).

Pénteken délelőtt még lehet jelentkezni a különvonatra

Körülbelül biztositott a vonat indulása, de még mindig hiányzik 20—30 jelentkező.

Országos érdeklődés előzi meg a vasárnapi Hungária—Bocskay mérkőzést, amelyet tudvalevőleg Budapesten játszanak le és amely hivatva van a bajnokság sorsának eldöntésére. A Ferencváros csapata csütörtökön utra kelt délamerikai turájára, miután lejátszotta összes bajnoki mérkőzéseit és csak két ponttal maradt a Hungária mögött, amelynek viszont még a Bocskayval és a Sabáriával kell megküzdeni. A Ferencváros tábora erősen bizik abban, hogy a kiváló formában levő Bocskay, amelynek a csatársora ma kétségtelenül a legegyeségesebb az I. ligában, amit a három játékos beválogatása is bizonyit, megakasztja a Hungáriát a bajnokság felé való utjában és igy lehetővé teszi a Ferencvárosnak, hogy megtarthassa a bajnokságát. A Ferencvárosnak ugyanis sokkal jobb a gólaránya, mint a Hungáriának és egyenlő pontszám esetén megnyerhetné a bajnokságot.

A Bocskay vezetősége és a csapat rendkivül nagy sulyt helyez a mérkőzésre és a legnagyobb lelkesedéssel fogják megvivni a nagy harcot a Hungária ellen. A Bocskay sportpolitikájában mindig a legegyenesebb uton haladt, sohasem tekintett maga előtt semmiféle érdeket, csak a tiszta sportérdeket és igy a mérkőzésbe olyan erővel és elszántsággal fog minden egyes játékos belefeküdni, mintha ettől függne az I. ligában való bennmaradása. Érthető tehát, hogy a mérkőzés iránt Budapesten szokatlan méretü érdeklődés nyilvánul meg, rekordközönségre lehet számitani, de érthető az is, hogy a debreceni Bocskay tábor is végtelen nagy érdeklődést tanusit a mérkőzés iránt. A Bocskay vezetőségének figyelmességére vall, hogy különvonatot szervez Budapestre, hogy a hü debreceni drukkerek is megtekinthessék a mérkőzést, amely a szezon legérdekesebb meccsének igérkezik.

A különvonat indulása már körülbelül biztositottnak tekinthető, a létszám majdnem teljesen betelt, ami érthető, hiszen a különvonat árai rendkivül mérsékeltek. II. osztályon 16 pengő, III. osztályon 10.50 pengő odavissza. A közönség nagy érdeklődést tanusitott a különvonat iránt, érdekes, hogy nagyon sok hölgy is jelentkezett. A vonat indulásához azonban még 20—30 jelentkező szükséges. Debrecen sporttársadalma nem volna hü önmagához, ha a Bocskay igazán nagyor. szép és sikerekben gazdag szereplését nem ismerné el azzal, hogy jelentkezésével lehetővé teszi a különvonat indulását. A különvonatra még péntek délelőtt lehet jelentkezni, mivel legkésőbb péntek délben be kell jelenteni a vonat indulását a Máv. üzletvezetőségnek. A vonatra a II. sz. Máv. Menetjegyirodában (vármegyeház mellett) lehet jelentkezni.

RADIÓSOK!

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Nagy szép amatőrprogramm lesz vasárnap

A Bocskay távollétében az amatőregyesületek kihasználják és nagyon szép programmal lepik meg a közönséget. Fél 2 órai kezdettel Debreceni Husos—Nyiregyházi Vasutas játszák le bajnoki mérkőzésüket, fél 4 órakor NyTVE—DVSC bajnoki, mely esetleg kihatással lehet a bajnokságra, mert ha a NyTVE kikap, vagy ha csak döntetlent ér el, ugy az egész bajnoki reményüket is elveszthetik. Mint hirlik, a NyTVE tisztában van a mérkőzés fontosságával és ezért 100—120 drukker fogja a NyTVE-t elkisérni a legnehezebb mérkőzésére, ezért nagyon szép és erős küzdelemre van kilátás. Végül 5 órai kezdettel DKASE—DMTE csapatok játszák le bajnoki mérkőzésüket, az utóbbinak mindent el kell követnie, hogy pontot szerezzen, ha azt akarja, hogy továbbra is az első osztályban maradjon. Nem csalódunk, ha azt hisszük, hogy a közönség megelégedve fog a szép mérkőzésekről távozni. A mérkőzések a DVSC sporttelepén lesz megtartva. Tribün 1 pengő, állóhely 50 fillér.

A KERÜLETI ATLETIKAI VERSENY

vasárnap délután 3 órakor kezdődik a DTE pályán. A verseny szépnek és izgalmasnak igérkezik, mivel igen sok nevezés érkezett meg már eddig az összes középiskolákból. Eddig több nevezés érkezett meg a nyiregyházai evangelikus reálgimnáziumból, a kisujszállási ref. gimnáziumból, a nagykállói áll. reálgimnáziumból, a debreceni főgimnáziumból, a debreceni áll. főreáliskolából. Reméljük, hogy a többi helybeli és vidéki iskolák is benevezik versenyzőiket erre a versenyre, amely a diákok legnagyobb versenye. Ha minden versenyző a legnagyobb tudásával és lelkesedésével fog küzdeni, akkor az 1929 junius 9. délutánja feledhetetlen marad. Kilátás van még több kerületi rekord megjavitására. A verseny megtekintése dijtalan, a műsor megváltása kötelező.

KÖZÉPISKOLÁK KORCSOPORTOK SZERINTI ATLÉTIKAI VERSENYE

A Fazekas Mihály reáliskola sportköre pénteken d. u. 3 órai kezdettel rendezi meg a középiskolások koresoportok szerinti atletikai versenyét a DTE pályán. Külön indulhatnak minden számban a 11—12 évesek, a 13—14 évesek és a 15—16 évesek az összes helybeli középfoku iskolákból. A verseny igen szép sportot igér és ezért ezuttal felhivjuk a szülők és az atlétika iránt érdeklődőket, hogy a verseny szinhelyét minél nagyobb számmal keressék fel.

KÖSZTNER JÓZSEF (DEAC) PADOVÁBAN

Vasárnap lesz Padovában az olasz—magyar atletikai verseny. 800 m-en Kösztner József (DEAC) képviseli a magyar színeket. Remény van arra, hogy a nagy tehetségekkel megáldott versenyző sikerrel fogja megállni a helyét a két nemzet versenyén.

A DEBRECENI VASUTAS SPORT CLUB

elnökségének a junius 5-én tartott népiskolai tornaverseny céljára a sportpálya átengedéséért ezuton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

BIRÓKÜLDÉS

NyTVE—DVSC: Szabó Kálmán, fél négy óra, Vasutas-pálya. DMTE—DKASE: Sass Béla, öt óra, Vasutas-pálya. D. Husos—NyVSC: Debreceni, fél két óra, Vasutas-pálya. — Vidék: Nagykállói SC—DTE: Szántó Zoltán, BUSE—NyKISE: Kerekes Géza. KSE—DEAC: Schön Miklós.

T. T. A. C.
Debreceni Motorkerékpár pályaversenyén
Kezdők versenyében első
ARIEL
Döntőben első
ARIEL
Oldalkocsis versenyben első
ARIEL
Uj rekorddal győz
az
Ariel motorkerékpár
Mindenki, aki olcsó, megbizható jó, stabil és szép motorkerékpárt akar, az
ARIELT vesz
Tiszántuli képviselet
VÉRTESSY, gépjárművek kereskedésében
Debrecen, Hunyadi ucca 22 sz.

Aruházunk
átépitése miatt, portálé és berendezés eladó.
Magyar Ruhaipar
Bika épület.)

„Express"
automobil közlekedési vállalatot vegye igénybe. Hat-huszonkilenc telefonon rendelje meg, azonnal rendelkezésére áll. —
Igazgató: **Parenthesy Lajos.**
Nap-utca. 23.

Hirdetmény

Debrecen sz. kir. város városgazdai hivatalának udvarán Déger-feld-tér 5. sz. alatt felhalmozott alább felsorolt különböző használt anyagok folyó hó 11-én délelőtt 9 órakor a helyszinen nyilvános árverésen eladatnak.

Az anyagok az eladás után a városgazdai hivatal udvarából 24 óra alatt elszállitandók, mert azután a város érte felelősséget nem vállal.

Az árverési feltételek a városgazdai hivatalnál megtudhatók.

Elárvereztetnek:

I. Vasanyagok öntött, kovácsolt vasak métermázsánkénti egységáron.

II. Faanyagok, u. m.: kecskelábak, stelázsik, asztalok, székek, fogas, lócák, hordók, deszka anyagok, épületgerendák, piaci árusitópolcok stb.

III. Szekér és kocsialkatrészek.

IV. Járványkórházi betegszállító kocsi.

V. Állatkórodai kocsi.

VI. Tűzoltósági igáslószekér.

VII. Ócska lószerszámok és lószerszámrészek.

Debrecen 1929. évi június hó 5.

Gazdasági tanácsnok.

M. kir. Földmivelésügyi Miniszter.

21495/1929. I—1. sz.

Hirdetmény

Az erdőőri és vadőri szakvizsgák 1929. évi augusztus hó 5-én és az erre következő napokon kellő számú jelentkező esetén Debrecenben, Miskolcon, Gödöllőn, Kaposváron és Győrben fognak megtartatni.

Akik az erdőőri vagy vadőri szakvizsgát letenni óhajtják, az ehhez szükséges engedély iránt kellően felszerelt kérvényüket 1929. évi június hó 20-ig a lakóhelyükre illetékes m. kir. erdőigazgatóságnál nyujtsák be.

Az erdőőri szakvizsga letételének megkönnyitésére az erdőigazgatóságok székhelyein kellő számú jelentkező esetén az 1929. évi július hó 8-án kezdődő négyhetes előkészítő tanfolyamot rendezek, amelynek végeztével a hallgatók szakvizsgára bocsáttatnak.

A tanfolyamra való felvételt az illetékes m. kir. erdőigazgatóság eszközli, amelyhez a felvétel iránti kérvényeket 1929. évi június hó 15-ig kell benyujtani.

A tanfolyamra csak olyan erdőőrök jelentkezhetnek, akik az elemi népiskolát elvégezték, legalább 3 évig szakadatlanul erdészeti gyakorlati szolgálatban állottak, fedhetetlen előéletüek és 20-ik életévüket betöltötték.

Az erdészeti gyakorlati szolgálat igazolásául csak az olyan bizonyitvány szolgálhat, amelyet okl. erdőmérnök állitott ki, vagy amelyen folyamodónak tényleges erdőgadasági vagy erdőőri alkalmaztatását a szolgálati helyre illetékes m. kir. erdőfelügyelő igazolja.

Annak, aki az előkészítő tanfolyamra felvétetett, a vizsgaengedély iránt külön nem kell folyamodni.

A tanfolyam hallgatói élelmezésükről és ágyneműről maguk tartoznak gondoskodni.

A tanfolyam díjmentes és egyelőre nem kötelező.

A tanfolyamra vonatkozólag bővebb felvilágositást a m. kir. erdőigazgatóságok adnak.

Budapest, 1929. évi május hó 20-án.

M. kir. Földmivelésügyi Miniszter.

509/1929.

Pályázati hirdetmény

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál szervezett és a XI. fiz. osztályba tartozó, az 1890:I. tc. 17. §-a alapján általam életfogytiglan kinevezendő s megüresedett egyik külsőségi útmesteri állásra a pályázatot meghirdetem.

Az állás a mindenkori kormányrendeletekkel a XI. fiz. osztályra megállapitott fizetéssel, pótilletménnyel, mely jelenleg havi 56 pengőt tesz ki, mindenkori lakbérrel, családtagonként havi 20.40 pengő összegű családi pótlékkal és évi 680 pengő összegű lótartással (utiátalány) van egybekötve.

Az útmester kötelezettségeit az 1890. évi I. tc. alapján szabályozott utasitás tartalmazza.

Felhivom mindazokat, akik a fentjelzett állásra pályázni kivánnak, hogy az útmesterekre az 1875:II. tc.-ben előirt képesitésüket, eddigi munkálkodásukról szóló okmányokkal, magyar állampolgárságot igazoló bizonyitvánnyal kellően felszerelt kérelmüket hozzám címzetten f. évi június hó 20. napjának déli 12 óráig adják be.

A fenti állás betöltésénél az igazolvánnyal biró altisztek előnyben részesülnek.

A fentjelzett határidő után beadott kérelmeket figyelembe nem veszem.

Debrecen, 1929 június hó 4.

Dr. Hadházy
főispán.

5843—1929.

Arlejtési hirdetmény

A debreceni m. kir. áll. gyermekmenhely az 1929. évi julius hó 1-étől 1930. évi junius hó 30-ig terjedő időre az intézet füszer, tej, kenyér, marha és borju hus, sertés hus és hentes áru, valamint anyagcikkek, irodai szerek, iskolai tanszerek, továbbá nyomtatványok szükségleteinek szállitására nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet.

1. Füszer szükséglet u. m. füszer, liszt, cukor, száraz főzelék havi értéke 1100—1500 pengő értékben.

2. Kenyérnemüek és pedig: fehér kenyér havi 40—60 kg., félbarna 1000—1400 kg., sütemény (kifli és zsemle) 2100—3200 drb. az előirt és megállapitott lisztnemüekből.

3. Tejszükséglet havi 3300—3600 liter. ifejezetten termelőktől.

4. Marha hus havi 450—600 kgr., borjuhus havi 50—100 kgr. mennyiségben.

5. Sertéshus havi 40—60 kgr. Zsir. valamint zsirnakvaló, háj és szalonna: 80—122 kgr., egyéb hentesáruk 40—60 kgr. mennyiségben.

6. Anyagcikkek és pedig világitó szerek, tisztogató eszközök, mosószerek és anyagok mennyisége a gondnoki hivatalban tudhatók meg.

7. Irodaszerek egységes kimutatás alapján.

8. Iskolai tankönyvek Debrecen és vidéki telepek iskolai szükségletének megfelelően.

9. Iskolai tanszerek 8 pont szerint.

10. Nyomtatványok egysége kimutatás szerint.

A szállitási feltételek a beadandó ajánlati minták minősége valamint a szállitandó cikkek mennyisége a gondnoki hivatalban tudhatók meg.

Az ajánlatok a m. kir. debreceni állami gyermekmenhely gondnoki hivatalába 1929. évi junius hó 15. déli 12 óráig adhatók be. Később beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Csak szabályszerüen kiállitott és pecséttel lezárt sértetlen boritékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta utján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Bánatpénz letétele kötelező és pedig:

Füszeráruk szállitásánál	300 P
Anyagcikkek szállitásánál	80 P
Tej szállitásánál	300 P
Marha és borjuhus	200 P
Sertéshus és hentesáru	200 P
Kenyérneműek szállitásánál	200 P
Irodasszerek szállitásánál	50 P
Isk. tanszerek szállitásánál	100 P
Iskolai tankönyvek	200 P
Nyomtatványok szállitása	100 P

A bánatpénz készpénzben vagy biztositékképen értékpapirokban teendő le a debreceni m. kir. állami gyermekmenhely pénztáránál.

Bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta vagy a bánatpénz összegéről szóló postai feladó vevény csatolandó az ajánlathoz.

Azon cégek, akik eddig az intézet szállitói nem voltak, a helybeli kereskedelmi és iparkamarától szállitóképességüket igazoló bizonyitványt tartoznak az ajánlathoz csatolni.

A versenytárgyalás, illetve az ajánlatok felbontása a gyermekmenhely gondnoki hivatalban a következő napokon meg fog tartatni.

Füszeráruk, tej- és kenyérneműekre 1929 junius 17.

Marha-, borju-, sertéshus és anyagcikkekre 1929 junius hó 19-én.

Irodaszerek, iskolai tanszerek, iskolai könyvek és nyomtatványokra 1929 junius hó 21-én.

Debrecen, 1929. évi junius hó 3. napján.

Gyermekmenhely igazgatósága.

24547/ 1929. C. sz.

Hirdetmény

A selyem áruk külföldi behozatalának csökkentése és ezáltal passziv külkereskedelmi mérlegünk javitása különösen ma elsőrendü gazdasági érdeke az országnak. Ez csak úgy érhető el, ha egyrészt mindinkább növeljük az ország eperfaállományát, másrészt pedig, ha selyemtermelésünket a legnagyobb mértékig fokozzuk. Kiyánatos, hogy a lakosságnak különösen a keresetszerzésre ráutalt szegényebb része minél nagyobb mértékben részt vesz a selyemtenyésztés munkájában.

Közlöm a város közönségével, hogy az utcákon, tereken és közutak mentén levő eperfákról a selyemhernyó tenyésztésével foglalkozók eperfalombot szabadon gyüjthetnek, úgy azonban, hogy az eperfák megkiméltessenek.

Az eperfa lombszedésének védelmét törvény biztositja és azok, akik az utcákon, tereken és közutak mentén levő eperfákról lombot gyüjtőket sértő kifejezésekkel, testi bántalmazással, vagy más módon ebbeli munkájukban megakadályozzák: az 1894:XII. tc. 95. §-ának d) pontjába ütköző kihágást követnek el és 100 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntethetők.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága:

Debrecen, 1929 június 3.

Dr. Vass Károly
városi tanácsnok.

510/1929.

Pályázati hirdetmény

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál szervezett, a X. fiz. osztályba tartozó és a szerv. szabályrendelet 244. §-a alapján életfogytiglan betöltendő, megüresedett egyik I. o. adótiszti állásra, valamint az ezen állás betöltése folytán esetleg megüresedő más állásra a pályázatot meghirdetem.

Az adótiszti állásra képesitésképpen községi közigazgatási tanfolyam sikeres elvégzése, vagy valamely középiskolai érettségi bionyitvány megléte szükséges.

Az állás a mindenkori kormányrendeletekkel a X. fiz. osztályban megállapitott fizetéssel, pótilletménnyel, mely jelenleg havi 68 pengő összeget tesz ki, mindenkori lakbérrel és családtagonként havi 20.40 pengő összegü családi pótlékkal van egybekötve és az adótiszt a városi nyugdijintézetnek a tagja.

Felhivom, tehát mindazokat, akik a fentjelzett állásra pályázni kivánnak, hogy az előirt képesitésüket, az eddigi működésüket, magyar állampolgárságukat igazoló okmánnyal vagy bizonyitvánnyal kellően felszerelt kérelmüket hozzám mint Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága kijelölő választmánya elnökéhez címzetten f. évi június hó 20. napjának 12 óráig adják be. E határidő után beadott kérelmeket figyelembe nem veszem.

A város szolgálatában állók a képesités igazolásán kivül egyéb okmányaik becsatolását mellőzhetik.

Debrecen, 1929 június hó 4.

Dr. Hadházy, főispán.

RÁDIÓSOK!

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-müsort.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1. Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTÚLI HÍRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-83. telefonszámunk alatt kaphat.

Állást kereső férfiak

Tanult villanyszerelő soffőr, vagy gépápolói állást keres, jelenleg mint üzemlakatos van alkalmazásban. Cím a kiadóban. 10-p

Nőifodrász alkalmazást keres. — Cím a kiadóban. 12

Állást kereső nők

Egy éltesebb, jó gyermekgondozónő ajánlkozik gyermekek mellé, hosz szú bizonyitvánnyal. Cím: Pereces ucca 3. szám. 47

Fiatalasszony szoptatós dadának ajánlkozik, gyermekével együtt, Hatvan u. 4. szám, özv. Dobiné. 113

Betöltendő állás nők részére

Ein deutsches Mädchen wird zu 2 Kindern gesucht, Bikabérház, II. emelet, 9 a. Keiner. 27

Keresek június hó 15-ére, jól főzni tudó, bejáró szakácsnőt, Péterfia ucca 6. szám, kapu alatt, jobbra. 102

Kifutóleány felvétetik, Kerékgyártó Kálvintér 3. sz. 127

Betöltendő állás férfiak részére

Tanulót fölvesz Király fűszerüzlete, Dégenfeld-tér 11. szám. 7-a

Hölgyfodrászsegéd nő, vagy férfi és egy manicürös kisasszony azonnal felvétetik, a szalonban, Szent Anna ucca 5. szám. 16

Kifutó és tanuló fiu felvétetik fűszerüzletben. Márton Kálmán ucca 28. szám, (Nyilastelep).

Segédet, jó pudlistát, fölvételre keres Király István fűszerkereskedő, Dégenfeld-tér 11. szám. 7-a

Kifutófiú felvétetik, Antalffy Gy. sportárúházában, Szent Anna ucca 10—12.

Fodrászsegédet Kisegitőnek fölvesz, Kárpoli, Eötvös ucca 64 szám. 110

Jómunkás borbélysegéd felvétetik Külsővásártér 7. 115

Villanyszerelő tanulókat fizetéssel föl vesz, Szunyogh, Teleki ucca 92. szám. 112

Egy szabósegéd, kismunkára felvétetik Rakovszki ucca 36. szám. 124

Ajánlat

PADLÓLAKKOK magas fényü, legkiválóbb minőségben, legszebb színekben nagyon olcsón kapható. Stern festéküzletben, Piac ucca 10. Bikával szemben. 1a

Király kávé mégis a legjobbak. — Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos, vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kapható, Dégenfeld-tér 11. 6-a

Legszebb nyári selyemruhák nálam készülnek, ugyszintén elegáns kabát, kosztüm ruhák, utolsó divat szerint, kosztüm kabát 14 pengőtől, ruhák 8 pengőtől, Bálint Margit, Hunyadi ucca 18. szám. — Tanulót felveszek, szegődve, középiskolát végzettet rövid időre.

Fizetek kilogrammonként, — csontért 7 fill. kovácsvasért 4 és fél fillért. Adok kovácsoknak haszomvasat 8 fillértől. Transmissió, szíjtárcsa, csapágyak, mérlegek, sínvasgerenda, legolcsóbb árakon. Ócska fémek vétele s eladása Ócskavasüzlet, — kisállomás megett. Telef. 6—28. sz. 1180

Csínosan bútorozott szoba kiadó Arany János ucca 56. szám. (Sz).

Oszlopfák, sínvas, hajópadló, kéménytoldó, tégla beton darabok alapzatba eladó, Nyúlas, Doberdó ucca. Veressnél. 49

Bösendorfer, vagy Baumbach zongora bérbeadó, Péterfia ucca 46. szám. I. 69

Nikkelez, ezüstöz fémeket minden szinre galvanizál Földvári, Széchenyi ucca 55. Akkumulátorokat tölt, javít. 2a

Árjegyzék. Virágkalapok 16.— P, csipke kalapok, lószőr dísszel 10.— P, fehér és színes gyökérkalapok 7.— pengőtől, divat bortnikból 5.— pengőtől, az „Anny" kalapszalónban, Csapó ucca 47. szám.

VILÁGHIRŰ (Opel) kerékpár egyedárusitása, — valamint Ipag, Steyr kerékpárok olcsó eladása heti vagy havi részletre. Mindenféle alkatrészek a legolcsóbban beszerezhetők Bodnárnál, Csapó ucca 68.

Csillárkészítményeimet a legolcsóbb viszonteladói árban árusitom. Földvári, Széchenyi ucca 55. 2a

Ablakok minden nagyságban készen kaphatók. Blattner Kálmán ablakgyártási telepén, volt Szív ucca 14 sz. 1568

Tégla és cserép legolcsóbb beszerzési helye, Első debreceni téglagyár, iroda, Royal épület. Telefon 59, 226 557. szám. 31-a

Ifj. Máthéi János vízvezeték, csatornázás és központi fütés beren dezési vállalata. Elvállal: vízvezeték, csatornázás, központi fütés, fürdő- és egészségügyi berendezséek készítését és minden e szakmabeli javításokat. Kívánatra költségvetések és tervek készíttetnek. — Iroda és műhely Csapó ucca 24. szám, (bent az udvarban.) Telefon sz.: 3-21. 1129

A rajztanitói tanfolyam hallgatói részére ajánlkozókkal — lakás ellátás — közli a fa- és fémipari szakiskola — igazgatósága, hogy a hallgatók junius 19—20-án maguk fogják a lakásokat felkeresni és esetleg azokra megegyezni. 109

Huszonnégy éves autószerelősegéd, kérné azokat az autótulajdonosokat, akik hozzájárulnának levizsgáztatási költségéhez, szíves kedjenek cimüket tudatni a kiadóba, „Autó szerelő" jeligére. Leszolgálná az illető a vizsga után a segélypénzt. x

Kereslet

Szívó-nyomó kerekes kútat, viztartányt és fürdőszoba berendezést keresek megvételre. Telefon 505. szám. 10

Tizedes mázsát használtat, megvételre keresek, Rakovszki u. 12 szám, fűszerüzlet. 117

Kiadó lakás

Magasföldszinti 3 szobás lakás kiadó. Meszena u. 26. Értekezni az első lakásban.

Különálló villaépületben egy szoba, alkov előszoba és összes mellékhelyiségekből álló lakás augusztus elsejére kiadó. Domokos Lajos ucca 6. Vénkert. St.

Központban egy vagy két uccai szoba, fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. Értekezni vasárnap — délután, kedden és — csütörtökön délelőtt. 861

Egy szoba, előszoba, konyha használattal, azonnal kiadó jószágtartás megengedve, villany, Töhötöm u. 24. szám. x

Olcsó lakás. Három hatalmas szoba, mellékhelyiségek a pincében. Tisztviselőtelep, Bornemissza ucca 12. Egytől háromig. 30a

Háromszobás lakás augusztus 1-re kiadó, Bethlen ucca 35. szám. 125

Központon 5 szobás uri lakás aug. 1-ére kiadó. Cím a kiadóban. 94

Kiadó azonnal beköltözhető uccai szoba, konyha és spájz, kamara, villany. Bujdosó ucca 40. 120

Kiadó azonnal Poroszlay ut elején szoba, konyha szép verrandával nyári esetleg téli lakásnak is. Értekezni Nap 4. Telefon 12—83. 99

Egy nagy szoba, fél konyhával kiadó. Nap u. 4. alatt. 100

Lakás. Szoba, konyha, kamara padlós fürdős uccában, Márton Kálmánnál. 98

Kiadó kettőszobás lakás elsejére Verbőczi u. nyolc. 107

Bútorozott szoba

Kiadó különbejáratu, uccai bútorozott szoba, Csokonai ucca 13. szám alatt. 122

Bútorozott szoba, egy-két személy részére kiadó, Bercsényi ucca 37. sz. 80

Bútorozott szoba, világos, vasúthoz közel keresztény úriembernek azonnal kiadó, Teleki ucca 63. I. ajtó.

Bútorozott szoba, fürdőszoba használattal, különbejárattal kiadó, Szent Anna ucca 66. szám. 7-a

Üzlet, műhely, raktár

Huszonöt pengőért újonnan épült, betonozott üzlethelyiség, hentesnek kiadó, Klórnál, Gázgyár ucca 4. 111

Kiadó Hrabéczy kelmefestőüzlethelyisége. — Széchenyi ucca 18. szám. Értekezni lehet az udvarban, második ajtó. 104

Fűszerüzlet jóforgalmu, kevés pénzzel átvehető, értekezni Bethlen ucca 48. sz. — Szentpéterinél. 118

Üzlethelyiség a főtéren kiadó. Berendezés eladó. Bővebbet Piac ucca 8. szám, trafikban. 77

Eladó ingóság

Használt női cipők és ruhák eladók. Szentanna u. 62. I. ajtó. Értekezni délután 2—3-ig, este 7 órától. xx

Fényképezőgép 3.5 fényerejü lencsével dupla kihúzatu, 6x9-es teljesen új bőrtokkal, lemez és film pakk kazettával, állvánnyal, minden elfogadható áron eladó. A kiadóhivatal pénztáránál.

Egy új ebédlő eladó. Cím a kiadóban. 121

Adler irógép kitünő karban, sürgősen eladó. Arany János ucca 7. 116

Eladó háromkerekü motortricikli 9 HP motor, vasesztergapad. Pacsirta u. 32. 114

Jókarban levő hálószoba és konyhaberendezés eladó. — Pacsirta u. 14. szám. 106

Jégszekrény, cimtábla eladó. Dombucca 1. 119

Eladó ház

Eladó kétszobás ház, üveges veranda, jóvizü kút 371 négyszögöl szőlővel, Diófa ucca 36. sz. 123

Eladó ház. Kucik telep, Malom u. 56. sz. uj ház szoba, konyhás lakással, olcsó árban, kedvező fizetési feltételekkel eladó. — Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet Rt., Kossuth u. 8. 10a.

Eladó Homokkert, Kiss Áron u. 21. számu ház kedvezményes banki fizetési feltételek mellett 2 sz konyha, istálló azonnali beköltözés. 4000 P. 105

Eladó Verbőczy ucca nyolc számú ház, tizenegyrendbeli szabad lakással. 108

Apaffy ucca 35. számú több lakásos ház, eladó. Adómentes, fürdőszoba, villany, s vizvezeték bevezetve. Kevés pénzzel átvehető 81

Eladó Gyár ucca 4. számu ház két szoba, konyha, — spájz és egy szoba, konyha, spájz lakásokkal, fűszerüzlettel, jóbemenetlü pékséggel és mellékhelyiségekkel. — Ezen helyiségek azonnal bérbeadók. Értekezni délután 2—4-ig. 57

Eladó Nap u. 2. számu csendes családi ház, 5 szobás beköltözhető lakással. Értekezni 4. sz. a. 1557

Szinházátjárónál megnyitandó Blaha Luiza uccában 200 négyszögöl, építkezésre kiválóan alkalmas telek eladó. Máté ingatlaniroda. Piac ucca 30. 88

Eladó föld

Tanyásföld Veréb düllőben 20 és fél hold kiadó. Értekezni Szent Anna ucca 7. 66

Apafálya-erdő melletti, Kiss-féle földből, 2 hold eladó, azonnal átvehető. Bővebbet Nagy irodában, Csapó ucca 56. szám. 126

Eladó állatok

Süldő kettő darab eladó. Szappanos u. 20. 103

Mágnesgyújtókat jótállással javit, delejez Földvári I. elektrotechnikai gyár, Széchenyi u 55. szám. 2-a

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF, a TISZÁNTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.